

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Organisatie	6
2.1	Visie, missie en waarden	6
2.2	Doelstelling 2017	7
2.3	Organisatie	7
2.4	Raad van Toezicht 2016.....	8
2.5	Kwaliteit / Certificering.....	9
2.6	Klachten.....	9
2.7	Huisvesting	9
2.8	Personeel.....	10
3	Zorg.....	11
3.1	De afdeling maatschappelijk werk 2016	11
3.1.1	Wijkzorg.....	11
3.1.2	Clientparticipatie	11
3.1.3	Alzheimer café	11
3.1.4	Groepsaanbod	13
3.1.5	Toename agressie en zwaardere problematiek klanten	14
3.1.6	Bijzondere doelgroepen	14
3.1.7	Huisvesting	15
3.1.8	Witgoedregeling	15
3.2	Inlopen.....	15
3.3	Projecten	17
3.3.1	Formele en informele zorg	18
3.3.2	Mantelzorg	18
3.3.3	Alliantievorming	20
3.4	Huiselijk geweld.....	20
3.5	Productontwikkeling	22
4	Armoedebestrijding.....	23
4.1	Trends en ontwikkelingen	23
4.1.1	Herinrichting traject schuldhulpverlening.....	23
4.1.2	Budgetlessen Voortgezet Onderwijs.....	24
4.1.3	(Vroeg) Eropaf	24
4.1.4	Schuldhulpverlening op locatie	25

4.2	Sociaal Raadslieden	25
4.3	Grip op je geld	26
4.4	Innovatie.....	26
4.4.1	Samenwerking met Praktijkschool de Schalm.....	27
4.4.2	ETV – Oefenen.nl	27
4.4.3	Nazorg.....	28
4.4.4	Aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen.....	28
5	Dragende samenleving	30
5.1	Coördinatie vrijwilligers.....	30
5.1.1	Inloopaanbod	30
5.1.2	Thuisadministratie.....	30
5.1.3	Inzet ervaringsdeskundigheid.....	31
5.2	Spelinlopen	31
5.2.1	Beweegkriebels	33
5.2.2	Speluitleen Plus	35
5.2.3	Cijfers speelotheken 12 maanden.....	36
5.2.4	Signalen en trends	37
5.3	Groepsaanbod	40
5.4	Gezonde voeding en voldoende bewegen	40
6	Emancipatie en Empowerment	41
6.1	Een plint van emancipatie en empowerment	41
6.2	Vrouw en Vaart.....	41
6.2.1	Loopgroepen	41
6.2.2	Fietslessen	42
6.2.3	Taal	42
6.2.4	De Groene Vaart.....	43
6.2.5	Debat	43
6.2.6	Trainingen en bijeenkomsten.....	44
6.2.7	Werk Participatie en Inkomen (WPI).....	44
6.2.8	WijkLeerbedrijf	44
6.2.9	Theatergroep.....	45
6.3	Daadkr8	45
7	Buurtsportcoaches en Trots door Bewegen.....	47

1 Inleiding

SEZO heeft zich in 2016 laten zien in de stad. Op het gebied van schuldhulpverlening is SEZO mede trekker van het programma Good Practices. Hierin wordt op basis van de meeste recente wetenschappelijke inzichten door alle Maatschappelijke Dienstverleners (Madi's) gezamenlijk gewerkt aan het verbeteren van het aanbod voor bewoners met schulden. In Amsterdam Nieuw-West zijn we succesvol met onze nieuwe laagdrempelige voorkant: De vier locaties Financiële Werkplaats, waarvan de eerste werd geopend in maart 2016, trekken grote aantallen bezoekers die direct, terplekke, worden geholpen. Er is veel inspanning verricht op (Vroeg) Eropaf en daarmee is het gelukt om, terwijl het stadsbreed steeds moeilijker blijkt om klanten te bereiken, het bereik in Stadsdeel Nieuw-West op een hoog niveau te houden.

Met de komst van de Financiële Werkplaats is tevens besloten om de organisatie van de voorkant van SEZO met de Social Helpdesks te herzien. Een projectgroep buigt zich over een nieuwe invulling van de voorkant, gebaseerd op een business case. Hierin wordt onder meer bekeken of de Financiële Werkplaats en de Social Helpdesk gecombineerd kunnen worden. Het doel is om in alle wijken minimaal één integrale, laagdrempelige toegang voor alle bewoners van Amsterdam Nieuw-West te bieden.

Op het gebied van maatschappelijk werk is de ontwikkeling die in 2015 is ingezet verder uitgerold. SEZO werkt in Amsterdam Nieuw-West met vele partners zoals Combiwel, MEE AZ, Markant, De Regenboog Groep en Cordaan intensief samen in projecten op het gebied van mantelzorg, samenwerking formeel/informeel en de Alliantie Wijkzorg Nieuw-West. SEZO is een gewilde samenwerkingspartner en wordt steeds vaker gevraagd als penvoerder binnen samenwerkingsverbanden. In dit perspectief is SEZO ook trots op het symposium 'Armoede, het kind in beeld' dat op 1 december in Vrouw en Vaart met tal van vertegenwoordigers uit het werkveld uit de hele stad heeft plaatsgevonden.

In juni 2016 is het mannenemancipatiecentrum Daadkr8 verhuisd naar de plint waarin ook Vrouw en Vaart gehuisvest is. Hierdoor is de onderlinge samenwerking verbeterd. Vrouw en Vaart heeft zichzelf opnieuw bewezen als centrum met stedelijke en landelijke uitstraling. Daadkr8 werkt op deze nieuwe locatie, met een nieuw team aan een verbeterde opzet met meer doorstroming van bezoekers naar activiteiten en verdere maatschappelijke participatie. Minister Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bracht op 14 november een werkbezoek aan EVA-groep (Educatie voor Vrouwen met Ambitie) bij Vrouw en Vaart. In december kwam een filmploeg van NOC*NSF langs voor een rapportage.

Het onderdeel Jeugd geeft in 2016 een gemengd beeld. De vijf spelinlopen in Amsterdam Nieuw-West hebben wederom forse aantallen jonge kinderen met hun ouders getrokken. SEZO heeft in november zelfs kunnen uitbreiden met een spelinloop voor kinderen met een beperking in een samenwerking met MEE. De stedelijke ontwikkelingen zijn echter onzeker. De Joint Venture "Om het Kind" is op zoek naar mogelijkheden om de aansturing te verbeteren en is op zoek naar schaalvergroting. Dit zorgt voor onzekerheid over de positie van SEZO als kleine aanbieder in het segment Jeugd.

De Raad van Toezicht heeft halverwege het jaar Sylvia den Hollander aangesteld als directeur-bestuurder. Eric Burgmans, de voorgaande directeur-bestuurder, is met pensioen gegaan.

In de laatste maanden van 2016 is intensief gewerkt aan een verbetering van de bedrijfsmatige inrichting van SEZO. Ook worden taken en verantwoordelijkheden lager in de organisatie belegd. De combinatie van deze maatregelen moet leiden tot hogere opbrengsten en een nog beter bereik van klanten in 2017.

Begin september kondigde stadsdeel Nieuw-West aan dat ze in 2017 flink wilde bezuinigen op Vrouw en Vaart en Daadkr8 en het aanbod van spelinloop en speluitleen. SEZO is verheugd dat de vele inspanningen op het behouden van deze parels van de organisatie en wellicht ook van Nieuw-West, vruchtbaar zijn geweest.

In het laatste kwartaal van 2016 heeft het MT de contouren opgesteld van het strategisch plan van SEZO 2017-2022. Daarbij zal 2017 zich kenmerken als een jaar waarin meer bedrijfsmatig en volgens projectplannen gewerkt zal worden, waarin een kwaliteitslabel behaald wordt en waarin geschikte huisvesting van het hoofdkantoor Geuzenveld-Slotermeer gevonden wordt.

Bereik Dienstverlening 2016

Social Helpsdeks:	ca. 6.900 bezoekers
Financiële Werkplaatsen:	ca. 1.250 bezoekers
Speluitleen:	ca. 1.750 ouders/opvoeders en ca. 1.800 kinderen
Spelinloop (ouders met kinderen):	ca. 5.250 ouders/opvoeders en 5.700 kinderen
Project (Vroeg) Eropaf:	ca. 1.200 cliënten
Maatschappelijke Dienstverlening:	ca. 7.000 cliënten
Daadkr8:	ca. 11.500 bezoekers
Vrouw en Vaart:	ca. 65.000 bezoekers

2 Organisatie

2.1 Visie, missie en waarden

De zin "We leven in een wereld die razendsnel verandert." is een mantra geworden. De vraag is of iedereen dit zo ervaart. En met name de bewoners van Nieuw-West die tijdelijk de regie over hun eigen leven verliezen of hebben verloren en door problemen van diverse aard in een kleine wereld leven die tijdelijk stilstaat. Het gevaar dreigt dan dat het gat tussen de eigen wereld en de werkelijkheid alleen maar groter wordt en de aansluiting steeds lastiger. In die snel veranderende wereld beweegt SEZO mee, zichtbaar, dichtbij en vertrouwd en anticiperend op veranderende inzichten en opgaven, bijvoorbeeld op het gebied van preventie.

SEZO is daarbij voortdurend bezig met het realiseren van antwoorden op vragen als: Hoe voorkom je dat volwassenen de regie kwijtraken? Hoe voorkom je dat problemen groter worden? Hoe voorkom je dat de kinderen van deze volwassenen hetzelfde lot wacht? Wanneer je daarop inzet met bijvoorbeeld innovatie in schuldhulpverlening of een Aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen, wordt de dienstverlening breder.

De dienstverlening van SEZO wordt steeds breder en dieper. Breder in de eerstelijns en dieper in de nuldelijns. SEZO biedt met de doorontwikkeling van zijn diensten ankers voor bewoners in Nieuw-West en boeien voor kennispartners.

De missie van SEZO voor 2017-2022 is als volgt geformuleerd:

SEZO stelt Amsterdammers in staat om aan het maatschappelijk leven deel te nemen en om - in kwetsbare periodes - hun leven op de rails te houden of weer te krijgen.

De waarden van SEZO zijn:

SEZO start vanuit een basis van **vertrouwen**

SEZO gaat uit van **mogelijkheden**

Om dat te kunnen doen, biedt SEZO

empowerment

creativiteit

professionaliteit

SEZO stelt bij het aanbieden van activiteiten en het doorontwikkelen daarvan telkens de vraag: **Heeft de bewoner er baat bij?**

2.2 Doelstelling 2017

SEZO heeft in 2016 de contouren opgesteld van het strategisch plan van SEZO 2017-2022. Voor 2017 zijn de speerpunten:

- Certificering voor het Kwaliteitslabel Sociaal werk Nederland.
- Inrichting van de financiële systemen per organisatieonderdeel.
- Betere registratie en het terugkoppelen van de resultaten daarvan.
- Geschikte huisvesting in Geuzenveld-Slotermeer waar de meeste cliënten wonen.
- Het ontwikkelen van een nieuwe integrale inloop, SHD en FWP samen.
- Het verbeteren van de inzet van vrijwilligers.
- Het bewust inzetten van ervaringsdeskundigheid.
- Het digitaliseren van de dossiers van schuldhulpverlening.
- Het opnieuw op de kaart zetten van Daadkr8.

Hierbij benut SEZO graag de interne en externe kracht van medewerkers, vrijwilligers en stagiaires, de Raad van Toezicht, cliënten en partners.

2.3 Organisatie

Stichting SEZO is ingeschreven in het handelsregister van de Amsterdamse Kamer van Koophandel onder nummer 41206454.

SEZO is lid van:

- MO Groep (Landelijke brancheorganisatie voor Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening)
- NVVK (Nederlandse Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren)
- SOMOSA (Vereniging binnen het sociale domein in Amsterdam, in 2014 ontstaan uit de stichting SOM en vereniging OSA)
- Vereniging Speelotheken Nederland

SEZO beschikt over:

- ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instellingen)
- Calibris erkenning als leerbedrijf welzijn
- Klachtenreglement
- Privacy statement

2.4 Raad van Toezicht 2016

De Raad van Toezicht (RvT) vervult ten opzichte van het bestuur de rol van toezichthouder, werkgever en adviseur. De RvT streeft een goede balans na tussen deze verschillende rollen, zodat de bestuurder/directeur vast kan houden aan de eigen verantwoordelijkheid. De RvT kwam in het verslagjaar acht maal in vergadering bijeen met de bestuurder (De heer Eric Burgmans tot 1 september en mevr. Sylvia den Hollander vanaf 1 september). Vaste onderwerpen op de agenda waren strategische beleidszaken, financiën, ontwikkelingen in Nieuw-West en de Stad, het maatschappelijk veld, de interne organisatie en de wisselingen in de RvT en de opvolging van de directeur/bestuurder Eric Burgmans.

In haar vergadering van 23 maart 2016 werd het jaarrapport 2015 van de Stichting besproken. Het rapport van de accountant R. Bot in samenwerking met M. Van Diggelen, beiden verbonden aan het *accountantskantoor BDO* werd goedgekeurd. Aan de bestuurder werd decharge verleend.

De inbedding van SEZO in het werkgebied Nieuw-West heeft in 2016 een impuls gekregen door de rapportage "SEZO zichtbaar beter" uit het najaar 2015, dat mede als kader figureerde voor de te werven nieuwe bestuurder. Voor deze werving werd het bureau *Van Rieken en Oomen* ingeschakeld. Per 1 oktober 2016 is Eric Burgmans vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd teruggetreden. Eric Burgmans startte zijn werkzaamheden bij SEZO per 1 oktober 1998. Hij heeft derhalve 18 jaar de maatschappelijke dienstverlening in Nieuw-West leidinggegeven. Vanaf najaar 2010 als directeur/bestuurder. Hij is opgevolgd door Sylvia den Hollander. In 2016 is Renske Bartels teruggetreden als lid van de RvT en werd opgevolgd door Karin Reilingh.

Voor zowel bestuur en organisatie, als de RvT kan 2016 als een turbulent jaar worden omschreven. Extern moest geacteerd in een veranderende omgeving: de decentralisaties enerzijds en de veranderingen bij de overheid anderzijds eisten veel aandacht op, terwijl anderzijds de organisatie onder druk kwam te staan door veranderingen in de werksystematiek. Allemaal redenen om als RvT de vinger aan de pols te houden en een klankbord te vormen voor de directeur/bestuurder.

De samenstelling van de Raad van Toezicht in 2016 was als volgt:

De heer drs. A. T. de Jong, voorzitter

Mevrouw drs. R. Bartels (tot 1 oktober 2016)

Mevrouw drs. K.M. Reilingh (vanaf 1-10-2016)

De heer drs. A. Baan

Mevrouw drs. M. Poolman

De heer drs. G. Singh Lail

2.5 Kwaliteit / Certificering

Het traject om te komen tot certificering is in 2016 in volle omvang gestart. Er is binnen SEZO een kwaliteitsgroep aangesteld die zich bezig houdt met de certificering voor het kwaliteitslabel Sociaal Werk Nederland. Hierbij zijn de benodigde werkprocessen en protocollen geschreven en vastgelegd. Daarnaast hebben alle medewerkers intervisiegroepen gehad en zijn zij geschoold. Er is gestart met een 0-meting en er vindt een cyclisch traject plaats: Plan, Do, Check, Act (PDCA). SEZO is klaar voor de externe audit die start op 12 april 2017.

Ketentevredenheidsonderzoek

SEZO heeft in augustus 2016 ingestemd met het principe van een gecombineerd netwerkonderzoek met de Madi's waarin het specifieke netwerk, op het niveau van het eigen gebied, ook mee wordt genomen. Met dit onderzoek komt SEZO tegemoet aan de eis van de afdeling Zorg van de gemeente Amsterdam om met het ketentevredenheidsonderzoek in samenwerking met andere maatschappelijke dienstverleners in de stad meer zicht op te krijgen op de nauwere samenwerking met ketenpartners en andere formele – en informele partijen.

2.6 Klachten

In het kader van kwaliteit en service kent SEZO een klachtenregeling, afgestemd in overleg met de Gemeentelijke Ombudsman. Tot en met 31 december 2016 zijn er 12 formele klachten binnengekomen bij de klachtcoördinator. 7 klachten gingen over de voortgang in het schuldhulpverleningstraject en zijn samen met de teamleider en behandelend schuldhulpverlener afgehandeld. De overige klachten hadden met name te maken met bejegening en miscommunicatie over wederzijdse verwachtingen binnen verschillende onderdelen van SEZO. Deze klachten zijn samen met de teamleider en professional afgehandeld.

Via de Gemeentelijke Ombudsman kwam er in 2016 1 formele klacht binnen en 1 keer een verzoek om informatie. De klacht is door de klachtcoördinator in samenwerking met de Gemeentelijke Ombudsman opgepakt en is naar tevredenheid van alle partijen afgehandeld en het dossier is door de Gemeentelijke Ombudsman gesloten.

2.7 Huisvesting

De Gemeente Amsterdam en het stadsdeel Nieuw-West zien het als een opgave om in Geuzenveld een verantwoorde locatie te regelen waar burgers terecht kunnen met sociaal juridische vragen en/of voor maatschappelijke ondersteuning. De urgentie om te komen tot een oplossing is hoog.

2.8 Personeel

Peildatum:	31-12-2015	31-12-2016
Aantal medewerkers	111	121
Aantal vrouwen	87	101
Aantal vrouwen (%)	78%	83%
Aantal mannen	24	20
Aantal mannen (%)	22%	17%
Totaal aantal fte exclusief stagiaires en oproepkrachten	92,6	95,1
Totaal fte in primair proces	74,0	84,0
Totaal fte in primair proces (%)	82%	86%
Aantal fte leidinggevend	6,6	5,7
Projectmanagement in fte	0,9	0,0
Staf in fte	1,9	1,5
ICT in fte	0,8	0,8
Receptie/administratie in fte	6,2	6,2
Werkervaringsplaatsen/gesubsidieerd	0,0	0,0
Stagiaires (aantal)	21	22
Stagiaires (fte)	18,3	19,6
Vrijwilligers Madi	86	83
Vrijwilligers Vrouw en Vaart	>100	>100
Oproepkrachten	2	3
ZZP	2	3
AANTAL PERSONEN WERKZAAM VOOR SEZO	226	227
Gemiddelde aanstelling in uren	29,1	29,6
Gemiddelde aanstelling in uren (%)	80,7%	81,5%
Gemiddelde anciënniteit in jaren	8,8	9,5
Gemiddelde leeftijd	43,6	41,2
Tijdelijke contracten in fte	18,9	24,34
Tijdelijke contracten in fte (%)	28,1%	25%
Instream-Uitstroom	in 2015	in 2016
Beroepskrachten nieuw	31	23
Beroepskrachten vertrokken	11	13
Stagiaires nieuw	28	22
Stagiaires vertrokken	30	28
Vrijwilligers Madi nieuw	56	45
Vrijwilligers Madi vertrokken	43	66

3 Zorg

3.1 De afdeling maatschappelijk werk 2016

Dagelijks krijgen de medewerkers van het algemeen maatschappelijk werk (AMW) van SEZO te maken met hulpvragen van cliënten. De hulpvragen kunnen variëren van thema's als huiselijk geweld, ouderenzorg, eenzaamheid tot aan dementie, mantelzorg, armoede en emancipatie. In onderstaande paragrafen gaan we in op de belangrijkste ontwikkelingen die we in 2016 hebben doorgemaakt.

3.1.1 Wijkzorg

In 2016 heeft SEZO met verschillende partners samen opgetrokken in de wijkzorg. Partners als huisartsen, thuiszorgorganisaties, huizen van de wijk en diverse informele partijen hebben wij gesproken en gezien in de verschillende overlegvormen. De gesprekken bij de huisartsen of onze deelname aan de wijkzorgnetwerktafels zijn hier voorbeelden van. In sommige gebieden was dit een voortzetting van een goedlopende samenwerking, in andere gebieden is er nog hard gewerkt deze samenwerking te optimaliseren. Er zijn steeds meer casussen waarin gezamenlijk wordt opgetrokken en de neuzen van de hulpverleners dezelfde kant op staan.

Ook de wijkzorgnetwerkbijeenkomsten hebben een positieve invloed gehad op de samenwerking. Zijn we er dan? SEZO denkt, met de vele partners in Nieuw-West, dat wijkzorg altijd een punt van aandacht zal blijven. Een goede samenwerking is immers essentieel voor een goede hulpverlening aan onze klanten. Daarom zijn wij ook verheugd dat SEZO inmiddels de trekker is geworden van de alliantie binnen de wijkzorg.

3.1.2 Clientparticipatie

In 2016 is er meerdere malen contact geweest met Cliëntenbelang Amsterdam in de kerngroep Wijkzorg in Nieuw-West waar SEZO onderdeel van is. Daarmee is cliëntparticipatie in 2016 echter niet voldoende aan bod gekomen. In 2017 nemen we cliëntparticipatie daarom expliciet mee in onze inrichting van ons kwaliteitssysteem.

3.1.3 Alzheimer café

SEZO levert al een paar jaar een flinke bijdrage aan het Alzheimer café. Dit café wordt nog steeds goed bezocht. Hieronder een overzicht van aantallen deelnemers en de thema's die langs zijn gekomen. De aantallen zijn de deelnemers, hiernaast zijn er ook veel vrijwilligers actief voor het café.

Alzheimer café 2016

Maand	Bezoekers aantal	Thema	Gast spreker
Januari	28	Dagbesteding	Participatie coach van Cordaan
Februari	31	Mantelzorg	Ervaringsdeskundige
Maart	17	Intimiteit en dementie	SPV'er GGZ inGeest
April	32	Gedragsstoornissen bij dementie	Eric van Exel Psychiater Nieuwe Valeriuskliniek
Mei	36	Mantelzorgondersteuning	Karin Kos Markant
Juni	20	Wanneer opname in zicht komt	Specialist ouderen geneeskunde
Juli	Zomerstop	-	-
Augustus	Zomerstop	-	-
September	20	Rol van de huisarts bij dementie en geheugenproblemen	Huisarts Pool Slotervaart
Oktober	31	Geheugenscreening	Ingeborg Kuper, klinisch geriater Slotervaart ziekenhuis
November	22	Dementie en veiligheid	Ed Stoop wijkagent en inspecteur van politie
December	30	Rouw en verlies	Joke schippers, rouw en verlieskundige
Totaal aantal bezoekers 2016	267		

3.1.4 Groepsaanbod

SEZO biedt binnen de verschillende disciplines vormen van groepswork aan inwoners van Nieuw-West, bijvoorbeeld binnen Vrouw en Vaart en de speel-o-theken. Binnen het AMW nam het groepswork in voorgaande jaren een minder prominente rol in. Dit had deels te maken met de financieringsvormen vanuit het stadsdeel. In 2016 heeft SEZO meer ingezet op het onderwerp. Het streven van SEZO is om de inwoner met diens individuele problematiek zo veel mogelijk verder te helpen door middel van groepswork. Dit is in lijn met de visie van de gemeente Amsterdam om minder in te zetten op individuele voorzieningen en meer op te lossen met ondersteuning van collectieve toegankelijke voorzieningen. Hierbij staat het aansturen op de 'eigen kracht' van Amsterdammers en hun netwerk centraal.

SEZO streeft er naar om het groepswork in te zetten als preventief middel op het gebied van gezondheid, opvoeding en armoede. Het groepswork heeft ook een signalerende functie. De professionals dienen tijdens het groepswork ook te signaleren en door te verwijzen indien blijkt dat een individu in de groep meer hulp nodig heeft.

Om aan de vraag naar groepsaanbod te voldoen heeft SEZO in 2016 besloten het huidige groepsaanbod in kaart te brengen. Naast het overzicht van het groepsaanbod van heel SEZO is tevens een start gemaakt met het opstellen van een beleidskader. Hiermee wordt getracht te voorkomen dat het groepswork een ad-hoc-gebeuren blijft en er een betere samenhang en afstemming komt tussen de verschillende disciplines van SEZO (emancipatie, schuldhulpverlening, jeugd en maatschappelijk werk). Dit beleidskader is ook uitgewisseld met het beleidskader wat door alle Madi's tezamen is opgesteld voor de gemeente Amsterdam om te komen tot een goede productbeschrijving en urennormering. Op deze manier pakken we intern beleid samen op met het afstemmen van het beleid wat geldend is voor alle Madi's.

Het beleidskader is een document op zich maar wat wij in ieder geval als belangrijke punten hebben genoemd zijn:

- Goedkopere vorm van hulp door inzet groepstrajecten
- Zelfredzaamheid vergroten
- Groepsaanbod verbreedt het netwerk van de inwoner.
- Groepswork is maatwerk en gebiedsgericht
- Groepswork is preventief en heeft een signalerende functie

Een voorbeeld van een casus:

Na de training 'Ik kan het zelf' in Geuzenveld spreekt een mevrouw een maatschappelijke werker van SEZO aan. Uit dit gesprek kwam naar voren dat zij regelmatig te maken heeft met huiselijk geweld, uitbuiting en gedwongen prostitutie. Deze dame heeft zich dezelfde week nog bij SEZO aangemeld voor een crisisaanmelding en is door ons verder ondersteund.

3.1.5 Toename agressie en zwaardere problematiek klanten

Helaas heeft SEZO in 2016 een toename gezien in het aantal incidenten met cliënten in verwarde dan wel agressieve toestand.

De problematiek van cliënten die bij SEZO binnen komen worden heftiger. Er is sprake van meer sociaal-psychische problematiek waarbij suïcide pogingen, of het dreigen met suïcide wanneer de klant niet krijgt wat hij wil, geen uitzonderingen zijn.

Voorwaardenscheppende acties die SEZO in 2016 heeft genomen zijn:

- Het trainen van medewerkers in het omgaan met agressie. De training werd al gegeven, maar zal nu jaarlijks worden aangeboden.
- Meer contact met de buurtregisseur en politie om de afspraken die er zijn te evalueren en eventueel aan te scherpen.
- Aanscherpen veiligheid op de locaties: dubbele bezetting bij de balie, extra alarmknoppen in de spreekkamers
- Het agressieprotocol is opnieuw bekeken in het licht van de incidenten en is aangevuld met specifieke acties/taken per locatie.

3.1.6 Bijzondere doelgroepen

Klanten die behoren tot de bijzondere doelgroepen komen met regelmaat bij SEZO binnen. Niet alle klanten uit deze doelgroepen die bij SEZO binnen komen hebben echter recht op opvang. De GGD hanteert hier steeds strengere eisen voor, zo wordt ervaren. Mensen die nog enigszins mogelijkheden hebben om zichzelf te redden of enigszins een beroep kunnen doen op de goodwill uit hun omgeving, worden afgewezen voor opvang. Voor een deel van deze mensen geldt dat persoonlijke en maatschappelijke mogelijkheden niet toereikend zijn om het hoofd boven water te krijgen en te houden. Dit geeft druk omdat vanuit SEZO vaak ook geen alternatief geboden kan worden. Een groeiende groep ziet SEZO in gescheiden mannen met een vast (maar laag) inkomen, geen woonduur, geen sterke maatschappelijke vaardigheden en gebrek aan netwerk. Zij lijken vaker in de problemen te komen door gebrek aan opvang voor deze specifieke doelgroep. En vooral deze groep mannen kampen daardoor vaker met frustraties wat in sommige gevallen uitloopt op agressie.

Om de samenwerking met de GGD te verstevigen hebben de twee aandachtfunctionarissen van bijzondere doelgroepen van SEZO een bezoek gebracht aan de afdeling Vangnet en Advies van de GGD. Met dit bezoek is er een nieuwe impuls gegeven aan het gezamenlijk optrekken in het begeleiden van onze cliënten om het informele netwerk en de benodigde netwerkpartners op de juiste manier en op tijd te betrekken. Deze toenadering zal ook in 2017 voortgezet worden.

3.1.7 Huisvesting

Het Algemeen Maatschappelijk Werk kreeg ook in 2016 veel vragen binnen over huisvesting. Binnen SEZO weten we hoe lastig het is om vragen op te lossen. Dit blijft daarom een terugkerend punt waar wij de gemeente Amsterdam op willen blijven wijzen.

3.1.8 Witgoedregeling

SEZO kreeg er in 2016 een regeling bij. Vanuit de gemeente Amsterdam, afdeling Armoede is besloten dat inwoners van de gemeente met een laag inkomen en onder bepaalde voorwaarden een nieuwe wasmachine, koelkast of ander witgoed bij onder andere de Madi konden aanvragen. Deze zogenoemde witgoedregeling is binnen SEZO ondergebracht onder het Algemeen Maatschappelijk Werk zonder concrete afspraken met de afdelingen Zorg en Werk, Participatie en Inkomen (WPI) van de gemeente Amsterdam. Deze regeling heeft veel aanvragen opgeleverd en heeft SEZO veel werk gekost. In september 2016 heeft SEZO hiervoor gesprekken gehad met het FBNA en de gemeente Amsterdam (RvE Armoede) om tot een oplossing te komen. Deze gesprekken lopen door in 2017 waarbij SEZO met de gemeente op zoek gaat naar de juiste samenwerkingsvorm en bijbehorende financieringsmogelijkheden.

3.2 Inlopen

SEZO is voor klanten op een laagdrempelige manier te vinden. Naast het klantcontactcentrum (KCC) heeft de klant de mogelijkheid om op verschillende dagen en locaties de laagdrempelige inlopen van SEZO fysiek te bereiken. Dit gebeurde in 2016 en de daar voorafgaande jaren al via de Social Helpdesk (SHD) voor sociaaljuridische en maatschappelijke vragen. In 2016 heeft de schuldhulpverlening een nieuwe innovatieve inloop toegevoegd aan de voorkant van SEZO: de Financiële Werkplaats (FWP). Naast een intake gesprek, kunnen inwoners ook hun post sorteren en onder begeleiding van een vrijwilliger of professional direct zelf aan de slag met het oplossen van hun problemen. Deze innovatieve vorm bleek een succesformule voor SEZO: na 9 maanden werd de 1000^e bezoeker geholpen.

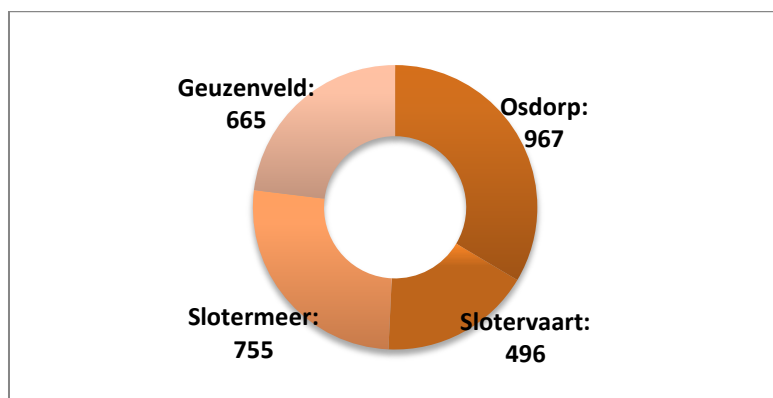
Tegelijkertijd heeft de gemeente in september 2016 het Sociaal Loket geïnstalleerd in de wijken van Nieuw-West. Burgers kunnen daar terecht voor informatie en advies. Met de komst van de Financiële Werkplaats en de start van het Sociaal Loket, was een analyse van de inlopen en de herinrichting van al het aanbod op zijn plaats voor Nieuw-West.

In 2016 is er een werkgroep gestart met het analyseren van de huidige inlopen. Hierbij is er gekeken naar de vraag van de burger, het aanbod van de gemeente, het eigen aanbod en hoe SEZO dit zo efficiënt en rendabel mogelijk in zou kunnen zetten.

De werkgroep heeft een business case geschreven. In 2016 heeft SEZO met de inlopen gemiddeld 8000 inwoners bereikt (6900 SHD en 1264 FWP). Uit de analyse bleken er verschillen te zijn op wijkniveau. Het aantal bereikte bezoekers op de Social Helpdesk was in de wijken Geuzenveld-Slotermeer het grootst. Dit was ruim de helft van het totaal aantal bereikte bezoekers. In onderstaande diagram is te lezen dat er in de periode augustus t/m december 1420 bezoekers zijn bereikt ten opzichte van het totaal (2883).

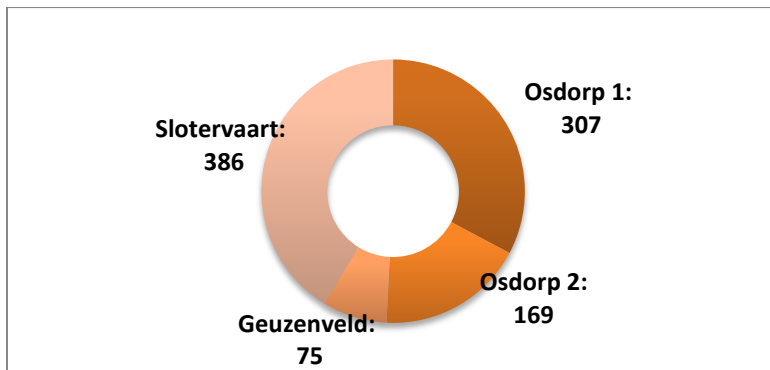
Dit beeld bevestigt de grote hulpvraag in deze wijken en is in lijn met de gebiedsanalyses van het Stadsdeel Nieuw-West, waarbij de wijken Geuzenveld en Slotermeer zwak scoren op sociaaleconomische positie. 56% van de inwoners gebruikt minstens een regeling of voorziening op het gebied van zorg en welzijn, inkomensondersteuning, jeugdzorg, onderwijs of arbeidsparticipatie.

Totaal bereik bezoekers SHD (augustus 2016 t/m december 2016)

Helaas heeft SEZO de twee inlopen van de Sociale Helpdesk in de Honingraat en Pluspunt in Geuzenveld-Slotermeer eind 2016 moeten sluiten. Begin 2017 verwachten we een nieuwe integrale inloop te kunnen openen.

Totaal bereik bezoekers FWP (augustus 2016 t/m december 2016)

De behoefte aan huisvesting in Geuzenveld-Slotermeer was in 2016 groot. Het is echter niet gelukt om een laagdrempelige locatie te vinden die voldeed aan de minimale voorwaarden. Klanten hechten waarde aan privacy zijn en de meeste panden zijn te klein, te duur of niet geschikt. SEZO blijft zich hard inzetten om in de wijk aanwezig te zijn en daardoor de inwoners nog beter te kunnen bereiken.

Met de bovenstaande bevindingen, probeert SEZO in te spelen op de behoefte van de klant door de voorkant anders in te richten. We willen meer vraaggericht werken en kijken opnieuw naar het aantal inlopen. Het streven is om meer in de wijken aanwezig te zijn waar dit nodig is.

Eén van de voornemens in 2016 was het outreachend werken. We willen beter aansluiten op bestaande formele structuren. SEZO heeft in december 2016 een start gemaakt en gesprekken gevoerd met het stadsdeel om deel te nemen aan het Frontlineteam in de Van Deyssebuurt. In de Van Deyssebuurt wonen ongeveer 500 inwoners met een bijstandsuitkering. In het Frontlineteam werken de partners Rochdale, Ouder- en Kindteam, Leger Des Heils, het Samen Doen team en SEZO samen aan het bieden van een inloosprekbeurt voor de bewoners. SEZO probeert op deze manier ook vertegenwoordigd te zijn in de wijken waar de hulpvraag het grootst is.

SEZO verwacht in het tweede kwartaal van 2017 te kunnen starten met een integrale vorm van inlopen.

3.3 Projecten

Naast het Algemeen Maatschappelijk Werk heeft SEZO binnen het onderdeel zorg een aantal overstijgende werkzaamheden. Een korte reflectie van de deelname aan de projecten wordt hieronder beschreven. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij terug naar de verschillende verantwoordingsrapportages die vaak per project geschreven zijn.

3.3.1 Formele en informele zorg

Voor de verbinding van de formele en informele zorg had SEZO in 2016 twee verschillende projecten lopen; welzijn op recept en de thuisbezoeken.

3.3.1.1 Welzijn op recept

Welzijn op recept (WOR) is een project waarbij inwoners die moeilijk aankomen bij welzijnsactiviteiten door een welzijnscoach intensiever begeleid worden. De gedachte is dat dit de zorgkosten naar beneden moet brengen omdat met name de huisarts hierin een actieve doorverwijzer is. De WOR-trajecten zijn in 2016 succesvol verlopen. In samenwerking met de partners Combiwel en stichting SamenWonen-SamenLeven zijn er ruim 125 trajecten uitgevoerd. Het project is dermate succesvol gebleken dat een nieuwe aanvraag voor 2017 is gedaan en gehonoreerd. Ook de samenwerking met de twee welzijnspartijen is goed verlopen. Gezamenlijk is gekeken naar de verfijning van de methodiek en de samenwerking die het heeft opgeleverd in de wijk. Er is om de drie weken een afstemmingsoverleg geweest tussen de drie partners. Deze samenwerking is op dezelfde wijze voortgezet in 2017. Op 1 september is er een uitgebreid verslag gemaakt rondom de verantwoording van dit project wat reeds bij de gemeente is aangeleverd.

3.3.1.2 Thuisbezoeken

In 2016 is ook het project thuisbezoeken uitgevoerd. In samenwerking met de Lucas community en het huis van de wijk is gekeken hoe eenzame inwoners van Osdorp bezocht en mogelijk geactiveerd konden worden. De samenwerking heeft opgeleverd dat in sommige gevallen vrijwilligers vanuit de Lucas community zijn gekoppeld aan bewoners. Het project kende na een evaluatie helaas te weinig meerwaarde waardoor het in 2016 is afgerond.

3.3.2 Mantelzorg

Mantelzorg begint een substantieel onderdeel te vormen binnen de SEZO. Waar voorheen Markant de grootste aanbieder binnen Nieuw-West was, trekken we nu veelal gezamenlijk op of heeft SEZO taken overgenomen. Bijvoorbeeld zijn de individuele trajecten mantelzorg in 2016 overgegaan van Markant naar SEZO.

Verder heeft SEZO aan een aantal verschillende projecten deelgenomen en zich op verschillende manieren ingezet voor de mantelzorgers in Nieuw-West.

3.3.2.1 Mantelzorgproject

In 2015 en 2016 is SEZO gestart met het Mantelzorgproject. Het doel van dit project was het inventariseren van het zorgaanbod in Nieuw-West en vervolgens inspelen op de

behoefte van de inwoner door mantelzorgactiviteiten te organiseren. Bij de inventarisatie bleek al snel dat het aanbod rondom mantelzorg in stadsdeel Nieuw-West vrij onbekend en versnipperd was. In het plan van aanpak is aan het begin bedacht veel activiteiten te organiseren. Deze activiteiten zijn niet als zodanig georganiseerd. Het bleek erg lastig om de verschillende partijen en netwerken rondom mantelzorgers met elkaar te verbinden. Onder andere omdat het veelal, door een langdurig samenzijn, gesloten groepen zijn geworden. Er is daardoor meer tijd door de projectleiders geïnvesteerd in het verbinden van formele en informele mantelzorgnetwerken. Hierdoor zijn de personeels- en organisatiekosten iets hoger uitgevallen en zijn de activiteitenkosten laag gebleven. Er zijn wel een aantal thema-avonden georganiseerd, echter zijn de kosten hiervan laag omdat de activiteiten vaak op locatie van netwerkpartners georganiseerd konden worden in samenwerking met vast personeel.

3.3.2.2 Mantelzorgmakelaar

De projectleiders binnen het mantelzorgproject zijn in 2016, mede op verzoek van het stadsdeel, verder ingezet in de rol van mantelzorgmakelaars. Zij hebben een grote rol gespeeld in het vinden en binden van netwerken en mantelzorgers. Ook hebben zij een rol gespeeld in het (door)verwijzen naar informatiepunten en plekken waar voorzieningen kunnen worden aangevraagd. Een gedeelte van het geld dat bedoeld was voor het mantelzorgproject zijn, met goedkeuren van stad en stadsdeel, overgeheveld voor de inzet van de mantelzorgmakelaars. Dit geldt voor de periode september 2016 t/m december 2016. Een nadere toelichting is bij de jaarrekening opgenomen.

3.3.2.3 Mantelzorginlopen

SEZO is in augustus 2016, op verzoek van het stadsdeel, gestart met een samenwerking met MEE, Markant en de Regenboog Groep om de eerste mantelzorginlopen te organiseren in Nieuw-West in de wijken Nieuw Sloten de Aker: locatie Philadelphia aan de Korte Water en Huis van de Wijk België. De toestroom van mantelzorgers was in het begin laag, hier is eind 2016 extra op geïnvesteerd door de kwartiermaker. In 2017 zetten we dit project en de samenwerking voort.

De inlopen worden bemenst door professionals en ervaringsdeskundigen. De ervaringsdeskundigen spelen een belangrijke rol in het herkennen van de doelgroep. Zij ondersteunen de professionals tijdens de mantelzorginlopen. Een leerpunt in dit proces is dat het bij de mantelzorgers belangrijk is om herkenbare termen te gebruiken bij het promoten van het aanbod. Verder houden wij ook bij wat de behoefte is van de mantelzorger. Wij zien dat mantelzorgers behoefte hebben aan een luisterend oor, maar ook aan praktische hulp, bijvoorbeeld het indienen van PGB-aanvragen. De mantelzorginlopen zijn t/m december 2016 uit het mantelzorgproject gefinancierd. Zie hiervoor de jaarrekening.

3.3.2.4 Individuele mantelzorgtrajecten

Zoals gezegd heeft SEZO in de individuele mantelzorgtrajecten van Markant overgenomen. Daarbij heeft de gemeente Amsterdam nog een extra toekenning van 100 trajecten. Ten tijde van de overname van Markant hebben alle AMW medewerkers een aantal trainingen gevolgd in het herkennen en begeleiden van mantelzorgers. Deze trainingen zijn gegeven door Markant.

We hebben in 2016 in totaal 94 trajecten uitgevoerd. Op dit moment zijn wij nog druk bezig met aanpassingen in het REGAS-systeem zodat wij in 2017 meer detail gegevens kunnen benoemen.

3.3.3 Alliantievorming

Halverwege het jaar 2016 is SEZO enthousiast begonnen met het vormen van een alliantie voor de wijkzorg. De inkoopprocedure heeft wat voeten in de aarde gehad maar SEZO is blij dat de voorlopige gunning begin 2017 is verkregen om de alliantie verder vorm te geven. Dit gaan wij samen doen met de partners MEE, de Volksbond, Nieuw Amstelrade, Cordaan en Philadelphia zorg en proberen daar zoveel mogelijk partners in de wijk bij aan te laten sluiten.

3.4 Huiselijk geweld

Huiselijk geweld kwam ook in 2016 helaas vaak voor in Nieuw-West en heeft dan ook aandacht gehad. Met in elk team minimaal 1 aandachtfunctionaris huiselijk geweld probeert SEZO de gegroeide vraag bij te houden en de rest van de AMW medewerkers te informeren en scholen.

Wat er verder gedaan is binnen en vanuit SEZO:

- In team en/of casuïstiek overleg zijn collega's door de aandachtfunctionarissen geïnformeerd over de meldcode en het stappenplan. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid om de aandachtfunctionarissen te consulteren en of het gesprek samen te voeren.
- Er is een interne enthousiaste kwaliteitsgroep specifiek voor AMW. Hierin is besproken om in het scholingsplan van het AMW deskundigheidsbevordering HG op te nemen voor alle medewerkers
- Het interne protocol is in 2016 doorgenomen op actualiteit getoetst.
- Nieuwe medewerkers en stagiaires zijn geïnformeerd over de meldcode.
- De deskundigheidsbevordering, welke door de gemeente is georganiseerd, is door onze aandachtfunctionarissen bezocht.

- De aandachtfunctionarissen HG profileren zich actief in de wijkoverleggen en fungeren hierin ook als directe contactpersoon (voor info/advies) wanneer netwerkpartners te maken krijgen met cl van HG

Activiteiten die er zijn geweest ten behoeve van scholing en ondersteuning van medewerkers in het hanteren van het meldprotocol:

- De aandachtfunctionarissen hebben in 2016 een driedaagse workshop gegeven aan collega's maatschappelijk werkers: "Armoede onder de loep". Thema's waren onder andere huiselijk geweld, kindermishandeling en verwaarlozing.
- Tijdens het door SEZO georganiseerde symposium over kinderen in armoede van 1 december 2016 zijn collega's ook geweest op het feit hoe armoede en Huiselijk Geweld elkaar versterken. Dit symposium was ook toegankelijk gemaakt voor andere professionals en geïnteresseerden in Amsterdam.
- De week van Huiselijk Geweld heeft een bijdrage geleverd aan diverse bijeenkomsten waar ook cliënten/burgers/politie en vrouwenorganisaties uit Nieuw-West betrokken waren, o.a. Vrouw en Vaart.
- Diverse samenwerkingen met Ouder- en Kindteams bij gezamenlijke casussen van HG waar tevens kinderen bij betrokken zijn.
- Tijdens het Basisteam Osdorp overleg is er samen met huisartsen en andere wijkzorgpartners, opnieuw een themamiddag eer-gerelateerd geweld gevolgd.

Wat wij signaleren over het werken volgens het protocol van de Meldcode:

- Voor de samenwerking met Veilig Thuis wil SEZO de afspraken en verwachtingen opnieuw agenderen. SEZO signaleert dat cliënten die door Veilig Thuis kort zijn begeleid, vaak weer terug komen bij SEZO met hulpvragen op het gebied van huiselijk geweld.
- Wij constateren een groei in de gevallen van huiselijk geweld tijdens scheidingsprocedures, waarbij partners nog te vaak worden geacht samen te blijven tot er een beslissing van de rechtbank is. Het komt te vaak voor dat geen van de partners de woning kon verlaten vanwege gebrek aan netwerk waardoor er nog meer kans op geweld is.

Huiselijk geweld	Aantal
Uitgevoerde stappen uit meldcode huiselijk geweld	
Signalen beschreven / collegiale toetsing en/of consultatie Veilig Thuis uitgevoerd (stap 1 & 2)	31
Besproken met cliënt, uitkomsten gewogen (stap 3/4)	10
Hulp georganiseerd / melding gemaakt bij Veilig Thuis (stap 5)	8
Totaal	48

3.5 Productontwikkeling

Er zijn in 2016 verschillende acties ondernomen om de dienstverlening te verbeteren. SEZO heeft deelgenomen aan het stedelijk overleg omtrent productontwikkeling. We hebben samen met andere partijen een bijdrage geleverd aan:

- Het ontwikkelen van een nieuw format voor de verantwoordingsrapportages zorg, in samenwerking met de gemeente.
- SEZO heeft met alle Madi's in Amsterdam en stichting MEE-AZ een gezamenlijke visie ontwikkeld betreft de uren-normering.
- SEZO heeft ook met de Madi's en stichting MEE-AZ in een aantal brainstormsessies een gemeenschappelijke visie en missie ontwikkeld omtrent groepsaanbod. Er is een kader geschetst over de definitie van groepswerk en hoe wij groepstrajecten willen verantwoorden.
- Naast onze deelname aan deze stedelijke beleidsvisie zijn wij ook intern aan de slag gegaan met groepswerk. Een werkgroep bestaande uit verschillende collega's is aan de slag gegaan met het inzichtelijk te maken van het aanbod dat door geheel SEZO wordt gegeven.
- In het kader van het toewerken naar een kwaliteitssysteem, zijn ook alle protocollen opnieuw bekeken.
- Onze teamleider maatschappelijk werk, Bianca Terpstra, is in 2016 voorzitter geworden van het stedelijk managersoverleg Zorg.

4 Armoedebestrijding

In 2016 is de prestatiedialoog ingevoerd waarbij SEZO iedere vier maanden met de gemeente in gesprek is op basis van het dashboard met 48 procesindicatoren om de kwaliteit en de kwantiteit van de dienstverlening te verantwoorden. In dit inhoudelijk verslag past een weergave van de prestaties die SEZO op dit gebied levert. Het geeft een beeld over de omvang en kwaliteit van dienstverlening. Zowel Sociaal Raadlieden als de Schuldhulpverlening heeft in 2016 een groei in hun dienstverlening gerealiseerd.

4.1 Trends en ontwikkelingen

4.1.1 Herinrichting traject schuldhulpverlening

In 2016 is SEZO gestart met het herinrichten van het gehele traject schuldhulpverlening. Van aanmelding via de Financiële Werkplaats tot aan nazorg. Aangezien dit een grote verandering betreft, wordt deze gefaseerd ingevoerd.

SEZO is gestart met de Financiële Werkplaats. Hierin is de aanmeldroute verwerkt. Er is een intakeformulier ontworpen waar uitgevraagd wordt op alle leefgebieden zodat er een goed beeld ontstaat van de klant. Hierin investeren in het begin, levert efficiency op in het verdere traject. Tegelijkertijd wordt hierdoor breder gekeken naar wat de cliënt nodig heeft aan verdere ondersteuning. Dat kan bijvoorbeeld ook een taal cursus zijn. Om ervoor te zorgen dat er andere gesprekken tot stand komen heeft elke schuldhulpverlener meegedaan aan een 2-daagse training methodische gespreksvoering.

Ook wordt er gewerkt met een Plan van Aanpak (PvA). Deze werkwijze is nieuw voor medewerkers en vergt ook aandacht en sturing. In 2016 zijn heidagen gehouden met het team om innovatie in het traject, methodiek, registratie, casuïstiek, nieuwe ontwikkelingen in het veld te bespreken. Momenteel wordt stedelijk het PvA meegenomen in de ketenstandaardisering en deze zal SEZO dan ook direct gaan gebruiken.

Eind 2016 zijn we gestart met het herinrichten van de nazorg. Er is onder meer een aanvullende budgettraining ontwikkeld en er wordt samengewerkt met een professionele ervaringsdeskundige zodat we goede input hebben voor wat er nodig is. Doordat het hele traject is veranderd, is zeer waarschijnlijk dat de budgettrainingen verschuiven naar verderop in het traject en of de aanvullende budgettraining worden aangeboden na de GKA aanvraag.

SEZO streeft ernaar om in 2017 met lotgenotengroepen te werken, zodat een deel van de ondersteuning via deze groepen kan plaatsvinden. Ondertussen is de Financiële Werkplaats uitgebreid naar vier dagdelen per week verspreid over het stadsdeel en het loopt storm. De verwachting is dat we in 2017 weer veel nieuwe cliënten zullen

aantrekken. De uitdaging voor SEZO is de toegenomen stroom aanvragen verwerken. Dat lukte in 2016 nog goed.

Bij de herinrichting van het traject, hoort ook de herinrichting van het registratieprogramma. In 2016 is naar aanleiding van de schijf van 5 en de prestatiedialoog een start gemaakt met het herinrichten van Regas en hierbij alles sluitend te maken. Dit kost veel tijd en is erg arbeidsintensief. Helaas kwam het informatiemodel 2017 pas in december 2016, zodat de herinrichting ook in 2017 doorloopt.

4.1.2 Budgetlessen Voortgezet Onderwijs

Het blijft lastig om met scholen tot afspraken te komen. Ieder jaar worden alle scholen per mail, per brief en per telefoon benaderd door SEZO om budgetlessen te verzorgen. Het resultaat is mager. In 2016 hebben we een andere budgettraining voor scholen ontwikkeld. Daarnaast hebben we uren besteed aan het ontwikkelen van een budgettraining 'light'. In 2017 gaan we een nieuwe ronde benadering van scholen doen. De scholen waar we geweest zijn, reageren enthousiast en daar kunnen we dan het volgend jaar wel terugkomen.

4.1.3 (Vroeg) Eropaf

(Vroeg) Eropaf zoals SEZO het nu uitvoert, is in de aanpak succesvol maar niet meer kostendekkend.

Succesvol is het bereik. Het bereik van Vroeg Eropaf meldingen woningcorporaties is in 2016 stedelijk gezien 62,2%, in 2015 was dit nog 66%. Het bereik van SEZO ligt boven het stedelijk gemiddelde maar net onder de norm met 68,6%. Over heel 2015 was het bereik van SEZO 67,7%.

Het bereik van Vroeg Eropaf meldingen energiemaatschappijen bedroeg 47,2%. Over heel 2015 was het bereik van SEZO 52,3%. Het bereik is in 2016 stedelijk gezien gedaald naar 46,7%, in 2015 was dit nog 50,6%. Het bereik van SEZO ligt boven het stedelijk gemiddelde maar net onder de norm.

Het bereik Vroeg Eropaf meldingen zorgverzekeringen bedroeg in 2016 53,4%. Over heel 2015 was het bereik van SEZO 52,1%. Het bereik is in 2016 stedelijk gezien uitgekomen op 47,5%, vergelijkbaar met het bereikcijfer van 2015 (47,1%). Het bereik van SEZO is hoger dan het stedelijk gemiddelde en boven de norm en is het hoogste van alle Madi's!

Het bereik Vroeg Eropaf van de meldingen Dienst Belastingen bedroeg 52,2%. Over heel 2015 was het bereik van SEZO 47,6%. Het bereik is in 2016 stedelijk gezien licht gestegen naar 43,9%, in 2015 was dit nog 41,9%. Het bereik van SEZO ligt ver boven het stedelijk gemiddelde en boven de norm en is het op een na hoogste van alle Madi's.

Het bereik Eropaf van de meldingen woningcorporaties bedroeg 73,4%. Over heel 2015 was het bereik 69,2%. Het bereik is in 2016 stedelijk gezien licht gedaald naar 64,7%, in 2015 was dit nog 65,4%. Het bereik van SEZO ligt boven de norm van 70%.

Toch heeft SEZO moeten concluderen dat de activiteiten van (Vroeg) Eropaf niet meer kostendekkend zijn. Dat heeft verschillende oorzaken. Er moet steeds meer werk verzet worden dat niet afrekenbaar is. Medewerkers moeten steeds meer moeite doen om klanten te bereiken en als deze bereikt worden, lukt het vaker niet om tot een plan van aanpak te komen. Oorzaak is onder andere dat de corporaties al veel voorwerk hebben gedaan voordat de melding bij ons komt. Bij massameldingen (energie, ziektekostenverzekeraar, dienst gemeentebelastingen, Waternet) zit veel vervuiling in de lijsten. Klanten die wel bereikt worden zien de urgentie vaak niet en werken dus vaker niet mee aan een plan van aanpak. Daarnaast is er scheefgroei tussen de uurprijs van schuldhulpverlening en (Vroeg) Eropaf waarbij de laatste onder de kostprijs ligt.

Acties die SEZO heeft ondernomen in 2016 om het bereik te vergroten, waren het invoeren van de bereikbaarheidsdienst, het vertalen van brieven en ontwikkelen van kaartjes met vier talen en het gebruik van SEZO ID pasjes. De veiligheid van de medewerkers blijft een aandachtspunt.

4.1.4 Schuldhulpverlening op locatie

Op het werkplein wordt het voortraject schuldhulpverlening in een iets ander jasje samen met de dedicated klantmanager uitgevoerd. Een bewoner wordt uitgenodigd voor een drie-gesprek en hierin wordt bekeken of iemand behoefte heeft aan verdere hulp. De schuldhulpverlener voert direct een inkomenscheck uit. Inkomensreparatie wordt door de schuldhulpverlener op het werkplein uitgevoerd en indien nodig wordt een bewoner doorverwezen naar de afdeling schuldhulpverlening bij SEZO om het verdere traject schuldhulpverlening op te pakken.

Deze aanpak werkt omdat de cliënt al bij WPI komt en de vrijblijvendheid eraf is. Daarna is het zaak de cliënt vast te houden en te motiveren voor verdere hulp. De schuldhulpverleners van het werkplein sluiten aan bij alle overleggen en SHV-dagen en blijven zeer nauw betrokken bij SEZO. Zo ontstaat er een goede, gedegen samenwerking tussen WPI en SEZO en vertegenwoordigen de schuldhulpverleners SEZO op het werkplein.

Het project "geregelde betalingen" is in augustus 2016 van start gegaan.

4.2 Sociaal Raadslieden

Het werk van Sociaal Raadslieden blijft een belangrijk onderdeel in het kader van preventie, voorkomen van erger en het optimaliseren van het gebruik van voorzieningen. In de eerste periode van 2016 is verder invulling gegeven aan de ideeën rondom het aansluiten bij de Social Helpdesk (SHD) in de frontoffice. Tevens hebben Sociaal

Raadslieden meegewerkt aan de opstart van de Financiële Werkplaats (FWP) en hier ook in geparticipeerd.

Goede gedegen inzet van Sociaal Raadslieden blijft belangrijk omdat nog steeds blijkt dat bewoners vaak belast worden met onterechte beslagen en verrekening van toeslagen waardoor zij onder het bestaansminimum terecht komen. In veel gevallen wordt de norm beslagvrije voet niet gehanteerd of weten bewoners simpelweg niet dat dit bestaat. Hierdoor ontstaan nieuwe schulden en betalingsachterstanden. Veel bewoners met schulden komen er onder andere niet meer uit doordat ze simpelweg te weinig inkomsten hebben. Ook blijft het zaak bewoners te blijven attenderen op het bestaan van voorzieningen en hen te ondersteunen in het optimaal gebruik hiervan. De Sociaal Raadslieden zijn ook onderdeel van de Financiële Werkplaats en werken hierin integraal samen met schuldhulpverlening.

In 2016 heeft SEZO extra middelen gekregen om de voorkant te versterken met SR capaciteit. Dit heeft geresulteerd in het participeren in de opzet FWP en meedraaien in de beginfase van de FWP en het coördineren van binnenkomende vragen bij de Sociale Helpdesk.

De verwachting was dat hierdoor een efficiëntere manier van werken zou ontstaan omdat minder consultatie zou plaatsvinden in de back office en er een schakel tussen SR en bewoner zou wegvallen. Die efficiencyslag is bereikt maar heeft niet geresulteerd in minder werk voor de backoffice. Integendeel, door de professionele screening aan de voorkant is juist gebleken dat er vaak veel meer moet gebeuren op SR gebied dan op het eerste gezicht ingeschat werd. Dit is een belangrijke conclusie aangezien SR werk een belangrijke rol vervult in het kader van preventie. Zaken die onopgelost blijven verergeren de problematiek waardoor deze in een later stadium moeilijker op te lossen valt.

Het aantal unieke klanten van SR in 2015 was 1702. In 2016 was dit 2475. Het bereik is dus vergroot met 773!

4.3 Grip op je geld

Grip op je geld is een activiteit die ook wordt besproken in de prestatiedialoog. In 2016 is een nieuwe locatie geopend waar het Grip op je geld spreekuur draait in de OBA op het Osdorpplein. Er zijn nu twee Grip op je geld inlopen in Nieuw-West. In de Honingraat zijn in 2016 765 bezoekers geweest met 921 vragen. In Osdorp zijn 36 bezoekers geweest met 39 vragen. Er zijn veel vragen over belastingen gesteld.

4.4 Innovatie

Diverse experimenten en pilots zijn inmiddels ingebed in de werkwijze schuldhulpverlening. Onderstaand volgt een opsomming.

4.4.1 Samenwerking met Praktijkschool de Schalm

In 2015 is SEZO een pilot gestart met Praktijkschool de Schalm. In 2016 is deze pilot uitgerold tot een project. De samenwerking met de Praktijkschool verloopt goed en bestaat uit het terughalen van klanten die zich hebben gemeld met schulden maar om diverse redenen niet meer komen of niet de benodigde stukken aanleveren.

Het is een win-win situatie voor beide partijen. De stagiaires van de Praktijkschool doen werkervaring op in de praktijk en SEZO krijgt hierdoor klanten die zijn uitgevallen terug in het traject schuldhulpverlening. Door de persoonlijke benadering van de Praktijkschool, middels een huisbezoek en de tijd die de stagiaires beschikbaar hebben per klant, kunnen zij klanten bij de hand nemen en hen ondersteunen bij de te nemen stappen. Tevens verwijst de Schalm actief en warm door naar maatschappelijk werk, indien noodzakelijk.

De tijd die de stagiaires van de Praktijkschool de Schalm kunnen besteden, blijkt essentieel voor het al dan niet slagen van een traject van een bepaalde kwetsbare groep bewoners. Factoren waardoor klanten uitvallen zijn bijvoorbeeld dat het traject als moeilijk wordt ervaren doordat er zoveel geregeld moet worden, bureaucratische belemmeringen en communicatie.

Aangezien SEZO haar SHV afdeling nu anders heeft ingericht om uitval te voorkomen en bewoners beter te ondersteunen bij alles wat geregeld moet worden, zal de rol van de Praktijkschool opnieuw besproken moeten worden voor 2017. Natuurlijk zal er ook met de nieuwe werkwijze een deel uitval na aanmelding of verderop in het traject blijven. Aangezien is gebleken dat een substantieel percentage van deze uitvallers na ingrijpen van de Praktijkschool alsnog het traject weer op kan pakken, is het goed deze samenwerking voort te zetten.

Er wordt al geëxperimenteerd met het oppakken van uitval verderop in het traject. Het ziet ernaar uit dat ook in deze fase de interventie van de Praktijkschool goede resultaten oplevert. Veelal gaat het dan nog om het verzamelen van de laatste documenten. Het lukt klanten dan niet om die te verzamelen. Doordat de stagiaires van de Praktijkschool klanten proactief benaderen en hen aan de hand terug nemen naar SEZO kunnen we preventief werken en uitval of vertraging voorkomen.

4.4.2 ETV – Oefenen.nl

Oefenen.nl (voorheen ETV) realiseert educatieve en multimediale oefen- en instructieprogramma's voor laagopgeleiden. Samen met o.a. SEZO heeft Oefenen.nl een programma ontwikkeld om op het gebied van schulden en armoede een digitale leeromgeving te bewerkstelligen. Het programma heet 'Tel je Geld' over budgetteren met online oefenmateriaal.

Het doel van het programma is op een laagdrempelige manier (basis-) vaardigheden aanleren hoe om te gaan met geld en budgetteren. De doelgroep is (jong-) volwassenen met laag opleidingsniveau en mensen die minder geld willen uitgeven.

Voor de opname van filmpjes hebben verschillende medewerkers medewerking verleend. SEZO zal naar alle waarschijnlijkheid in 2017 experimenteren met de programma's.

4.4.3 Nazorg

Door de andere invulling van het traject schuldhulpverlening, verschuift steeds meer van de ondersteuning naar de nazorgfase. We hebben gesignaleerd in de uitvoeringspraktijk, en dit wordt ondersteund door onderzoek, dat er pas ruimte ontstaat in het hoofd van cliënten als er rust is gekomen rondom de financiële problematiek. Onze focus om cliënten zelfredzamer te maken en ze hierin te ondersteunen zal dus moeten verschuiven naar een later moment in het traject. Dit moet terugkomen in het Plan van Aanpak van de cliënt met daarin een soort tijdsbalk van wanneer welke stappen worden ondernomen. Hierdoor zal waarschijnlijk in de toekomst het voortraject steeds korter worden met ondersteuning in het technisch traject naar een sanering en meer methodische ondersteuning op een later moment in het traject.

SEZO is bezig met een geheel nieuwe werkwijze nazorg, waarbij monitoring, ondersteuning en lotgenotencontact etc. cliënten zelfredzamer en sterker moeten maken voor het moment dat zij uit de sanering komen en ondertussen moet voorkomen dat uitval dreigt tijdens de sanering. Hierbij zijn we in ieder geval extra ondersteuning aan het ontwikkelen voor cliënten die dreigen uit te vallen tijdens de WSNP. We signaleren dat dit steeds vaker voorkomt en de consequenties zijn enorm.

4.4.4 Aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen

In 2016 heeft SEZO de aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen aangesteld om binnen de geledingen van Schuldhulpverlening, Sociaal Raadsliedenwerk en Algemeen Maatschappelijk Werk, zowel binnen als buiten SEZO, de specifieke focus op de positie van kinderen te ontwikkelen en deze focus in de aanpak en werkprocessen vast te leggen en te borgen. Door het inzetten van een aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen wil SEZO kinderen die te maken hebben met armoedeproblematiek beter in beeld krijgen en hen preventief begeleiden naar een (financieel) gezonde toekomst.

Om te komen tot die focus heeft de aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen onderzoek uitgevoerd onder professionals in Amsterdam. Ook zijn dhr. van Geuns, Lector Armoede Interventies aan de Hogeschool van Amsterdam, Kinderombudsman mevr. van der Does en een ervaringsdeskundige bevraagd. Daarnaast is het bestaande aanbod van voorzieningen in kaart gebracht.

Op 1 december zijn in Vrouw en Vaart de bevindingen gepresenteerd tijdens het interactieve symposium Armoede, het kind in beeld waar circa 100 professionals uit

Amsterdam aanwezig waren en hun ervaringen en ideeën konden delen. Alle activiteiten van de Aandachtfunctionaris Armoede en Kinderen zijn beschreven in een nieuw E-magazine van SEZO. Door middel van dit E-zine wil SEZO alle ervaringen delen.

Het E-zine bevat een samenvatting van het onderzoek, een overzicht van voorzieningen, een toolkit voor professionals, de inhoud van het symposium en achtergronden over schaarste. En niet in de laatste plaats de acties die professionals voornemens zijn te ondernemen.

Het Ezine is inmiddels verspreid onder alle professionals en geïnteresseerden die medewerking hebben verleend aan de Aandachtfunctionaris. U kunt het hier lezen: <https://sezo.nl/e-zine-armoede-het-kind-in-beeld/>

In overleg met de andere Madi's wil SEZO als penvoerder voor 2017 graag subsidie aanvragen om de opgedane kennis over dit onderwerp stadsbreed in te zetten. Het gaat dan om de volgende doelstellingen:

- Het kind in beeld krijgen bij professionals in armoedebestrijding;
- De gevolgen van armoede voor kinderen en hun ouders in beeld krijgen bij professionals in het kinddomein;
- De samenwerking tussen beide categorieën professionals verbeteren.

5 Dragende samenleving

De subsidie ten aanzien van de dragende samenleving bestaat uit:

- coördinator vrijwilligersondersteuning
- Spelinlopen/speelotheken: Ouders ontmoeten ouders inloop, opvoedkundig advies en speluitleen, beweegkriebels
- groepsaanbod

5.1 Coördinatie vrijwilligers

In 2016 is er veel gebeurd binnen de vrijwilligerscoördinatie van SEZO. Allereerst merken we dat we te maken hebben met een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Veel van onze vrijwilligers hebben de overstap kunnen maken naar een betaalde baan. Een positieve ontwikkeling maar het betekent voor ons dat we in 2017 in gaan zetten op het actief werven van nieuwe vrijwilligers. Begin 2016 hadden we 99 vrijwilligers die werden ingezet binnen onze onderdelen Madi en opvoedondersteuning, eind 2016 waren dit er 88.

5.1.1 Inloopaanbod

In 2016 is SEZO gestart met de Financiële Werkplaats (FWP) Dit betekende een nieuwe werkplek voor vrijwilligers onder begeleiding van onze professionals. De voormalige sorteergroep, vrijwilligers die cliënten ondersteunen bij het sorteren van hun post, is opgegaan in de FWP. Het aantal FWP-en neemt toe dus wij verwachten in 2017 meer vrijwilligers te kunnen plaatsen.

De Social Helpdesk (SHD) in de Honingraat en in Het Pluspunt zijn helaas gestopt per 1 januari 2017. De vrijwilligers die daar werkzaam waren hebben wij kunnen herplaatsen bij de andere SHD's in Osdorp en Slotervaart of bij de FWP. Wij zijn bezig met het opnieuw inrichten van het inloopaanbod in Geuzenveld/Slotermeer waardoor we het ontstane gat in het aanbod snel weer kunnen vullen.

5.1.2 Thuisadministratie

SEZO biedt aan cliënten die niet in staat zijn om naar onze locaties te komen, thuisadministratie aan. Getrainde vrijwilligers bezoeken deze cliënten thuis om hen te ondersteunen bij hun administratie. Wij zetten hierbij ongeveer 24 vrijwilligers in, met gemiddeld ongeveer 3 cliënten per vrijwilliger. In 2016 hebben wij een nieuwe coördinator ingezet om de begeleiding van deze vrijwilligers te verbeteren.

5.1.3 Inzet ervaringsdeskundigheid

SEZO heeft op dit moment 1 vrijwilliger die de opleiding COEVA (Coöperatieve Opleiding voor Ervaringsdeskundigen in Armoede en Sociale Uitsluiting) volgt aan de HvA. SEZO financiert deze opleiding gedeeltelijk. In ruil daarvoor adviseert deze vrijwilliger SEZO vanuit cliëntperspectief over ons aanbod. SEZO is voornemens om de komende jaren meer gebruik te maken van ervaringsdeskundigheid.

5.2 Spelinlopen

In 2016 namen 5542 opvoeders en 6144 kinderen deel aan de vijf spelinlopen. De spelinlopen van SEZO zijn een fenomeen in Nieuw-West en geworteld in de vijf wijken. Omdat de meeste kinderen met 2,5 jaar naar de voorschool gaan, vernieuwt de groep opvoeders en kinderen zich telkens. De spelinlopen bieden de mogelijkheid voor ouders met kinderen om elkaar te ontmoeten en samen te spelen. De spelinlopen bieden ook 'Beweegkriebels' aan in het kader van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht. Daarnaast heeft de spelinloop de functie van speluitleen. Uniek is de doelgroep. Nergens anders worden kinderen in de leeftijd van 0-2,5 jaar en hun opvoeders in groepsverband bereikt.

Er zijn op 1 januari 2016 vijf spelinlopen: de Kikker in Osdorp, het Meervoud in Slotervaart, het Pluspunt in Geuzenveld, de Honingraat in Slotermeer en de Aker waarbij SEZO en Impuls samenwerken op de Impulslocatie het Groeipaleis. De eerste vier locaties zijn inmiddels onderdeel van locaties van de Ouder- en Kindteams (OKT), met het OKT en de GGD als belangrijkste partner. Tevens bevinden zich op deze locaties andere samenwerkingspartners zoals (brede) scholen, bibliotheek, huizen van de wijk en andere SEZO diensten zoals de sociale helpdesk.

De speel-o-theken in Amsterdam Nieuw-West worden uitgevoerd door SEZO en bestaan in de huidige vorm sinds 1 januari 2012. Van 1 januari 2012 tot 1 januari 2015 werden de speel-o-theken uitgevoerd vanuit het basistakenpakket Ouder- en Kindcentrum. Vanaf 1 januari 2015 worden de speel-o-theken in Nieuw-West gefinancierd vanuit het budget dragende samenleving.

De speel-o-theken worden geleid door vier pedagogisch medewerkers, allen woonachtig in Nieuw-West en al jaren werkzaam in dit stadsdeel. Zij zijn getraind in de methodiek Triple P, Positief Opvoeden en informeren, adviseren en signaleren bij opvoedvragen. In 2016 zijn zij ondersteund door 12 vrijwilligers, allen woonachtig in Nieuw-West en zelf ouder. Daarnaast liepen 2 stagiaires hun 3^e jaars HBO-pedagogiek stage die zij combineerden met taken bij de Ouder- en kindteams en een stagiaire van de UvA die tevens haar andere stagetaken in het Ouder- en kindteam vervult. Er is een samenwerking met het WijkLeerbedrijf en met 'Blik op talent' waarbij vijf stagiaires werkervaring opdoen in de speel-o-theken in het kader van hun opleiding aan het ROC, niveau 2 Helpende Zorg en Welzijn. De speel-o-theken van SEZO hebben een Calibris erkenning en zijn daarmee een erkend leerbedrijf.

De teamleider coördineert en leidt het team van de speel-o-theek, inclusief vrijwilligers en stagiaires, onderhoudt de externe contacten met belangrijke samenwerkingspartners in het werkveld. Zij netwerkt en verbindt de activiteiten van de spelinloop en speluitleen met anderen activiteiten op wijk- en stadsdeelniveau, met als uitgangspunt de beleidskaders van de gemeente. Belangrijke uitgangspunten bij de uitvoer van de spelinlopen, 'beweegkriebels' en de speluitleen zijn de doelen van de pedagogische dragende samenleving: Meer jeugdigen met een gezonde leefstijl en een gezond gewicht; meer jeugdigen groeien psychosociaal gezond op; meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve gezins- en thuissituatie en meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.

De teamleider is tevens leidinggevende van de Ouder- en kindadviseurs van SEZO, waarvan er zes werkzaam zijn in de verschillende wijkteams in Nieuw-West waardoor afstemming en samenwerking met de Ouder- en Kindteams o.a. bij doorverwijzingen makkelijk verloopt. Hiermee is de verbinding tussen OKT en de pedagogische dragende samenleving tevens gelegd in de wijken in Nieuw-West.

Een andere taak van de teamleider is om binnen SEZO af te stemmen met de teamleiders van de andere diensten zoals maatschappelijk werk, schulddienstverlening en de emancipatiecentra Vrouw en Vaart en Daadkr8 en daarbij klanten door te verwijzen indien nodig. Zo worden ouders die de speel-o-theek bezoeken en vragen hebben over huisvesting, relatieproblemen, schulden of een ontwikkelvraag hebben intern doorverwezen. Andersom worden ouders die in de schuldhulpverlening zitten en kleine kinderen hebben doorverwezen naar de speel-o-theek voor o.a. de speluitleen.

Sinds de start van de speel-o-theken bij SEZO op 1 januari 2012 is er een enorme groei geweest in de bezoekersaantallen. De activiteit 'Ouders ontmoeten ouders' of spelinlopen zoals het ook genoemd wordt, is zeer in trek bij ouders met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. De laagdrempelige spelinloop vindt op vier van de locaties drie keer tot vijf keer in de week plaats en in de Aker een keer per week. Ouders met jonge kinderen kunnen zonder aanmelding met hun kind binnenlopen om samen te spelen en andere ouders te ontmoeten om ervaringen over het ouderschap uit te wisselen.

De medewerkers stimuleren ouders met hun kind te spelen, beantwoorden vragen rondom opvoeden, brengen ouders in contact met elkaar zodat zij ervaringen over het ouderschap uitwisselen. Het laagdrempelige en ongedwongen karakter van deze activiteit maakt dat het een enorm succes is. Het merendeel van de kinderen die met hun moeder, vader, oma of tante komt, is in de leeftijd tussen de 1 en 2,5 jaar. Ouders geven aan dat er geen enkele andere activiteit is voor deze leeftijdsgroep in Nieuw-West. Terwijl zij juist op dit moment in de ontwikkeling van hun kind behoefte hebben aan activiteiten buitenshuis waarbij zowel zij als hun kinderen anderen kunnen ontmoeten.

De bezoekersaantallen zijn in 2014 op sommige locaties zo toegenomen dat er eind 2014 een maximum van 15 kinderen en 15 ouders is ingesteld tijdens de spelinloop. Samen met de medewerkers, stagiaire/vrijwilliger zijn er dan ruim 30 personen aanwezig in een ruimte. Voorheen kon dit aantal oplopen tot bijna 50 personen. Daarmee waren de prikkels zo groot voor de kinderen dat het doel van de spelinlopen voorbij schiet. Ouders

mogen maar 1x in de week met hun kind naar de spelinloop komen om zo iedereen een kans te bieden aan deze activiteit deel te nemen.

Het instellen van een maximum heeft de keerzijde dat we ouders en kinderen moeten weigeren. Als we gehoor zouden geven aan de wens van ouder om 2 of 3 keer per week te mogen komen dan zouden de aantallen helemaal niet te overzien zijn. Het geeft aan hoeveel vraag naar deze activiteit is in Nieuw-West voor deze doelgroep.

5.2.1 Beweegkriebels

In 2015 is tijdens de inlopen gestart met de uitvoer van 'Beweegkriebels' in het kader van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht. De openingstijden van de activiteit spelinloop is op alle locaties met een half uur verlengd. In het reguliere programma van de spelinloop wordt een half uur 'beweegkriebels' gegeven. Heel 2016 is op alle locaties tijdens elke openstelling van de spelinloop 'beweegkriebels' uitgevoerd. De pedagogische medewerkers doen samen met de vrijwilligers, de opvoeders en de kinderen diverse activiteiten rondom bewegen.

Uitgangspunt tijdens de spelinlopen en speluitleen is dat er gezond gegeten en gedronken wordt. Dit is vaak onderwerp van gesprek tussen en met ouders. Hiermee wordt het bewustwordingsproces bij ouders over het belang van vroeg beginnen met gezonde voeding gestimuleerd. Vroeg geleerd is oud gedaan!

Bij de uitvoer van 'beweegkriebels' zijn in 2016 5542 bezoekende opvoeders uit Nieuw-West bereikt en 6144 bezoekende kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Het is belangrijk om deze activiteiten aan te blijven bieden, omdat niet alle ouders met jonge kinderen in Nieuw-West uit zichzelf bewegingsspelletjes doen.

In de week van het jonge kind (tweede de week van mei) is op een aantal locaties intensief samengewerkt met de Ouder- en kindteams en zijn er extra activiteiten georganiseerd.

Slotervaart:

In Slotervaart is dit jaar extra geïnvesteerd in de samenwerking tussen de spelinlopen en het Ouder- en kindteam. Het hele jaar zijn er wekelijks Ouder- en kindadviseurs in de speel-o-theek geweest om met ouders te praten over diverse opvoedonderwerpen en lichte opvoedvragen te beantwoorden. In het eerste half jaar van 2016 is een opvoedquiz gehouden door de Ouder- en kindadviseurs waarbij 15 moeders en 14 kinderen aanwezig waren. Tijdens de week van de opvoeding begin oktober zijn twee Ouder- en kindadviseurs op drie dagdelen aanwezig geweest om met ouders in gesprek te gaan over positief opvoeden.

In het kader van een gezonde leefstijl heeft de diëtiste die spreekuur houdt in het Meervoud informatie gegeven tijdens de spelinloop in de speel-o-theek. Daarbij waren 14 moeders en 17 kinderen aanwezig. En tijdens de spelinlopen is door de pedagogisch medewerkers met ouders gesproken over het belang van ontbijten en gezonde voeding.

Veel ouders vinden het moeilijk om hun kind thuis te laten ontbijten voordat ze de deur uitgaan. Veelal wordt er iets mee genomen naar de spelinloop. Zonder oordeel wordt hierover met ouders in gesprek gegaan. Waarom lukt het niet om 's ochtends te ontbijten? Waarom is een gezond ontbijt belangrijk? Wat is een gezond ontbijt? En hoe kun je als ouder dit wel voor elkaar krijgen?

Slotermeer:

In de eerste helft van 2016 is in Slotermeer, in de Honingraat, is door het Ouder- en Kindteam voorlichting aan ouders gegeven over positief opvoeden, en zijn 25 ouders bereikt. In de speel-o-theek, zijn op dat moment 8 kinderen opgevangen. In de Honingraat is een goede samenwerking met alle ander gebruikers. De bibliotheek en speel-o-theek grenzen aan elkaar en op de speluitleen momenten zijn de deuren open tussen de kinderhoek van de bibliotheek en de speel-o-theek. Met het huis van de wijk, de GGD/OKT is veelvuldig contact voor afstemming en doorverwijzing.

Op zaterdag 5 november was er een culturele middag in de Honingraat. De speel-o-theek participeert ook in deze evenementen door een openstelling en bij te dragen een de organisatie en het verloop van de middag. In de speel-o-theek zijn tijdens deze middag 19 kinderen van 0-4 jaar geweest met hun ouders.

Geuzenveld/Slotermeer:

In Geuzenveld, in speel-o-theek het Pluspunt en in de speel-o-theek de Honingraat in Slotermeer heeft een student van de Hogeschool van Amsterdam in het kader van haar opleiding Communicatie & Multimedia design en vanuit Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht een onderzoek gedaan naar de smaakontwikkeling van baby's bij Turkse en Marokkaanse ouders (moeders). Het doel van het onderzoek was een smartphone applicatie ontwerpen, gericht op de smaakontwikkeling van baby's, die jonge Marokkaanse en Turkse moeders kunnen én willen gebruiken.

Het doel van de applicatie is ouders bewust te maken van de invloed die zij hebben op het voedingspatroon van hun baby/kind. Met gezonde voeding bied je een baby/kind een gezonde start, zodat de baby/kind een gezond voedingspatroon zal ontwikkelen. Dit zorgt ervoor dat het volhouden van een gezonde leefstijl in het leven van een kind makkelijker en meer succesvol zal verlopen. Dit onderzoek is gehouden in de speel-o-theek Het Pluspunt, met 30 moeders en 35 kinderen. Ook is het onderzoek gehouden in Slotermeer, in de speel-o-theek De Honingraat met 15 moeders en 17 kinderen.

De reacties op de interviews waren zeer positief. Opvoeders gaven aan andere inzichten te hebben verkregen over wat gezonde babyvoeding is en vooral meer gezonde alternatieven te kennen voor tussendoortjes.

Osdorp:

Op 12 mei is er in samenwerking met enkele Ouder- en Kindteams en jeugdgezondheidszorg een netwerkbijeenkomst AAGG (Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht) in Osdorp, in de speel-o-theek De Kikker georganiseerd. De teamleider van de

speel-o-theken heeft deze bijeenkomst ook bijgewoond. Er is samen nagedacht over een betere aanpak AAGG in de wijk Osdorp.

Op 22 september hebben de teamleider en een pedagogisch medewerker 'beweegkriebels' tijdens de spelinloop als 'Parel van Nieuw-West' gepresenteerd tijdens de stedelijke inspiratieochtend gezond gewicht in de Meervaart.

In de week van de opvoeding begin oktober hebben twee Ouder- en kindadviseurs op vier dagdelen thema's gegeven tijdens de spelinlopen. De thema's waren: samen spelen met je kind, samen delen samen spelen! en afleren van ongewenst gedrag (duwen, afpakken, bijten enz.)

Tijdens het sluiten van het PACT gezond gewicht Osdorp op 10 november in de Kikker in de speel-o-theekruimte is wederom een korte presentatie gegeven over beweegkriebels tijdens de spelinlopen.

Ook is er door het stadsdeel contact gezocht rondom 'beweegkriebels' tijdens de spelinlopen ter voorbereiden op de roadshow gezond bewegen die in januari 2017 uitgevoerd is.

Al met al maken bovenstaande activiteiten duidelijk dat Nieuw-West met de uitvoer van de spelinlopen en daarin 'beweegkriebels' een uniek product in het stadsdeel heeft waarbij met name de doelgroep 0-2,5 jarigen met hun opvoeders wordt bereikt.

5.2.2 Speluitleen Plus

In Osdorp is door het stadsdeel in eind november 2016 aan de speel-o-theek gevraagd om vanaf 1 januari 2017 een speluitleen Plus uit te gaan voeren gericht op het uitlenen van aangepast speelgoed voor kinderen met een beperking en hun ouders. Tijdens deze uitleen op zaterdagochtend kunnen ouders en kinderen het speelgoed uit proberen, krijgen zij – in samenwerking met specialistische organisaties zoals het OKT/MEEAZ – advies over het stimuleren van de ontwikkeling van het kind met een beperking door middel van spel/spelmateriaal en kunnen ouders met elkaar in contact komen.

Tijdens de reguliere openingstijden van ma-vr kunnen deze ouders en kinderen ook speelgoed lenen.

SEZO is erg positief over deze mogelijkheid. SEZO heeft al langer de wens om voor deze doelgroep een aanbod te creëren, het liefst geïntegreerd in het bestaande aanbod. Tevens benadrukt het de toegevoegde waarde van de combinatie spelinloop en speluitleen waarbij de uitleen van (hoogwaardig) spel- en ontwikkelingsmateriaal ouders bewust maakt van het belang van samen spelen voor de ontwikkeling van hun kind. Tevens draagt het bij aan maximale ontwikkelingskansen voor elk kind en een positief opvoedklimaat.

5.2.3 Cijfers speelotheken 12 maanden

Omschrijving	Behaald resultaat
Aantal lidmaatschappen	Slotervaart, het Meervoud: 57 leden per 31-12-16, 26 nieuwe leden in 2016 Osdorp, de Kikker: 108 leden per 31-12-16, 55 nieuwe leden in 2016 Geuzenveld, het Pluspunt: 45 leden per 31-12-16, 31 nieuwe leden in 2016 Slotermeer, de Honingraat: 55 leden per 31-12-16, 35 nieuwe leden in 2016
Aantal uitleningen	Slotervaart, het Meervoud: 506 uitgeleende artikelen in 2016 Osdorp, de Kikker: 1105 uitgeleende artikelen in 2016 Geuzenveld, het Pluspunt: 438 Slotermeer, de Honingraat: 777 uitgeleende artikelen in 2016
Aantal bezoekende ouders uitleen	Slotervaart, het Meervoud: 293 moeders, 249 vaders, 37 overige opvoeders, 309 kinderen Osdorp, de Kikker: 664 moeders, 43 vaders, 5 overige opvoeders, 848 kinderen Geuzenveld, het Pluspunt: 260 moeders, 10 vaders, 23 overige opvoeders, 275 kinderen Slotermeer, de Honingraat: 387 moeders, 18 vaders, 33 overige opvoeders, 456 kinderen
Aantal bezoekers spelinloop (ouders ontmoeten ouders)	Slotervaart, het Meervoud: 878 moeders, 24 vaders, 44 overige opvoeders, 1098 kinderen Osdorp, de Kikker: 1775 moeders, 93 vaders, 96 overige opvoeders, 2175 kinderen Geuzenveld, het Pluspunt: 896 moeders, 26 vaders, 79 overige opvoeders, 1106 kinderen Slotermeer, de Honingraat: 1309 moeders, 31 vaders, 35 overige opvoeders, 1460 kinderen De Aker: 210 moeders, 46 overige opvoeders, 305 kinderen
TP niveau 2; aantal x en onderwerp	180x uitgevoerd. Onderwerpen o.a: leren praten, jaloezie, ongehoorzaamheid, delen en samenspelen, strijd aan de eettafel, bezoek, kracht van positief opvoeden, opruimen, stimuleren zelfvertrouwen, ouderschap, zindelijkheid, baby op komst, goed voor jezelf zorgen, goed gedrag stimuleren, ongehoorzaamheid, opruimen

<p>Aantal oudergesprekken niet Triple P</p>	<p>+/- 1500 x. Onderwerpen o.a.: Zindelijk worden, slaapproblemen, dagritme kind, verlegen, afpakken van andere kinderen, consequent zijn, samenspelen, taalontwikkeling, eten, speen, taalstimulering, bijten, grenzen stellen, voorschoolkeuze, afbouwen borstvoeding, activiteiten in de buurt, gezin/familie, sociaal leven, zorgen ontwikkeling kind, eenzaamheid, opvoeden in je eentje, vrije tijd, voeding, beginnen te lopen, luisteren, opvoeding vroeger en nu, stimuleren talent van het kind, tweetalige opvoeding, peuterfase, regels houden, ontwikkelingsfasen, spelen, gezond eten en bewegen, verlegenheid, zindelijkheid, schreeuwen, bewegen met kinderen, motorische ontwikkeling, bewegen en gezond eten, driftbuien, belang van ontbijten</p> <p>Ook is er aan 250 opvoeders informatie gegeven in de speel-o-theek, op scholen en in de wachtkamers van de OKC's over de speel-o-theken.</p> <p>Op alle locaties komen met regelmaat Ouder- en kindadviseurs met opvoeders praten tijdens de inlopen. Op die manier proberen we de lijnen kort te houden naar het OKT en opvoeders sneller door te verwijzen als er meer vragen zijn rondom opvoeding.</p>
<p>Verwijzingen:</p>	<p>Verwezen naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ouder- en kindadviseur - Opvoedcursussen - Voorschool - Eetspreekuur - Bibliotheek - activiteiten ouder - activiteiten kind - Taalcursus - Maatschappelijk werk - Sociale raadsliden - ABC - Logopedist

5.2.4 Signalen en trends

- De aantallen ouders en kinderen die de spelinlopen bezocht hebben zijn ook in 2016 weer hoog en vergelijkbaar met voorgaande jaren. 5542 opvoeders en 6144 kinderen bezochten de spelinlopen. Samen met de bezoekende opvoeders en kinderen van de speluitleen komen de bezoekersaantallen aan de speel-o-theken in 2016 uit op 7564 opvoeders en 8032 kinderen. Hiermee bewijst SEZO ook in 2016 weer dat deze basisvoorziening aan een continue en blijvende vraag uit de samenleving voldoet. Omdat de meeste kinderen met 2,5 jaar naar de voorschool gaan vernieuwt de groep opvoeders en kinderen zich telkens. Het zijn dus niet dezelfde bezoekers die jarenlang gebruik maken van dit aanbod.

- De spelinlopen in de Kikker en de Honingraat vinden 5x per week plaats, tegenover 3x per week in het Meervoud en het Pluspunt. Dit verklaart de verschillen in bezoekersaantallen waarbij opvalt dat de bezoekersaantallen van het Meervoud en het Pluspunt overeenkomen. De Kikker springt er ook in 2016 uit qua aantallen. Dit patroon zien we al sinds de start van de spelinlopen.
- De pilot ' ouders ontmoeten ouders' die we in oktober 2015 gestart zijn in de wijk de Aker in samenwerking met Impuls blijkt succesvol. Vraag vooraf van SEZO was of er in de Aker behoefte was onder ouders met jonge kinderen aan een spelinloop. In 2016 heeft er op een dagdeel per week (woensdagochtend) een inloop plaatsgevonden. Hierbij zijn 256 bezoekende opvoeders en 305 bezoekende kinderen geteld. Het aanbod willen we graag in 2017 verankeren in het reguliere aanbod van spelinlopen.
- Ouders en medewerkers geven aan dat het instellen van het maximum zeer gewaardeerd wordt. De groepen zijn kleiner, waardoor er minder prikkels zijn en kinderen geconcentreerder kunnen spelen en er is meer individuele aandacht voor ouders en kinderen door de medewerkers.
- In 2015 zijn de medewerkers getraind in de methodiek Beweegkriebels om de ouders en kinderen die de speel-o-theek bezoeken te stimuleren meer te bewegen ter voorkoming van overgewicht en voor een beter voedingspatroon. De speel-o-theek is hierdoor onderdeel van de samenwerkingsketen Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG). Uniek is de doelgroep die wij bereiken in deze aanpak. Nergens anders worden kinderen in de leeftijd van 0-2,5 jaar en hun opvoeders in groepsverband bereikt. De doelgroep die de spelinlopen bezoekt gaat niet naar het kinderdagverblijf. Daarmee sluit het uitvoeren van 'beweegkriebels' tijdens de inlopen in het kader van de AAGG volledig aan bij de stedelijke uitvoeringsagenda 'de eerste 1000 dagen' waarbij de focus ligt op het bereik van de 0-2 jarigen en hun opvoeders. Nieuw-West is daarbij een van de stadsdelen met de grootste risicogroep op overgewicht.
- Er is in 2016 veel aandacht geweest voor het onderdeel 'beweegkriebels' in de spelinlopen. Met een presentatie tijdens de stedelijke inspiratiedag gezond gewicht, een presentatie tijdens het sluiten van het PACT Gezond Gewicht Osdorp en met de betrokkenheid bij de roadshow bewegen blijkt dat gemeente en partners het belang van het vinden van de doelgroep 0-2,5 jarigen en de ouders ziet.
- Dat we uniek zijn in de doelgroep die we ontvangen zien we ook terug in de vragen naar mogelijkheden van studenten om onderzoek te doen onder onze doelgroep. In een jaar tijd zijn vier onderzoeken uitgevoerd op de verschillende locaties. Twee onderzoeken zijn gedaan in het kader van gezonde voeding (snacken doe je zo en de smaakontwikkeling bij baby's).

- Een recent onderzoek is gedaan naar de bijdrage van de spelinlopen aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen tussen de 1-2,5 jaar ter voorbereiding op de voorschool. Hieruit blijkt dat de structuur van de spelinlopen overeenkomt met die op de voorschool waardoor deze voor kinderen herkenbaar is en lijkt bij te dragen aan een soepele overgang. Meer en langduriger onderzoek is nodig om hier harde conclusies aan te verbinden maar een eerste stap is gezet.

- De samenwerking met de Ouder- en kindteams is in 2016 geïntensiveerd. Na het eerste jaar van opstarten en pionieren in de Ouder- en kindteams is er meer ruimte gekomen voor samenwerking. Op alle locaties komen met regelmaat Ouder- en kindadviseurs binnenlopen om met opvoeders in gesprek te gaan en advies te geven waar nodig. Ook wordt er regelmaat thematisch een onderwerp behandeld en worden er vanuit de inlopen opvoeders geworven voor oudercursussen die het OKT geeft. Hiermee werken het OKT en de spelinlopen actief mee aan de verbinding van het Okt met de pedagogische dragende samenleving.

- In 2016 zijn er 147 nieuwe leden in de speel-o-theken bijgekomen. Omdat lidmaatschappen na een jaar aflopen fluctueert het aantal leden per maand. Het aantal leden was bv in de eerste vier maanden van 2016 hoger, door het opschonen, zijn de aantallen in het 2e kwartaal weer lager. Opvallend is dat het leden aantal in Geuzenveld, het Pluspunt significant gestegen is. Dit kan veroorzaakt komen door gericht voorlichting op voorscholen in de buurt. Daarbij horen we van de voorschoolleidsters vaak terug dat zij blij zijn met de speluitleen omdat ze ouders kunnen verwijzen om bv puzzels te lenen en ander materiaal wat de ontwikkeling op de voorschool ten goede komt.

- In 2016 zijn ongeveer 150 ouders en evenveel kinderen geweigerd omdat de groepen vol zaten. Een exact aantal is niet te geven omdat veel ouders ook al door de Ok(c)-assistentes te woord worden gestaan voordat ze aankloppen bij de speel-o-theek.

- Uitbreiding van de speluitleen voor de specifieke doelgroep kinderen met een beperking en hun ouders staat in de startblokken. Vanaf 1 januari 2017 zal er in de Kikker in Osdorp op de zaterdag een pilot starten om deze ouders en kinderen te voorzien van gericht speelgoed waarmee de ontwikkeling gestimuleerd kan worden. Tevens kunnen ouders informatie en advies ontvangen en met elkaar in gesprek over het opvoeden van hun kinderen met een beperking. Daarmee draagt deze speluitleen Plus, net als de reguliere speluitleen, bij aan het versterken van de pedagogische dragende samenleving; meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal, kunnen zich maximaal ontwikkelen en groeit kansrijk op.

5.3 Groepsaanbod

Het groepsaanbod van SEZO dat valt onder de dragende samenleving wordt uitgevoerd door vrouwencentrum Vrouw en Vaart en mannencentrum Daadkr8.

5.4 Gezonde voeding en voldoende bewegen

SEZO profileert zich steeds meer met een integrale aanpak van al haar activiteiten. Er is bijvoorbeeld een Financiële Werkplaats gevestigd in Vrouw en Vaart. Bij de nazorgtrainingen van schuldhulpverlening wordt actief doorverwezen naar Vrouw en Vaart en Daadkr8 om onder meer het sociaal isolement van zowel mannen als vrouwen te doorbreken. Zowel Vrouw en Vaart als Daadkr8 hebben een uitgebreid sport- en beweegprogramma waarin ook de Buurtsportcoaches een rol spelen. De samenwerking met de diëtiste van De Zoete Appel, ook gevestigd in Vrouw en Vaart, is een belangrijke factor in het (preventief en wederzijds) doorverwijzen. En de tuin van Vrouw en Vaart biedt deelnemers gezonde beweging in aanleg en onderhoud alsook in kennisoverdracht van gezonde biologische groenten.

Zoals ook beschreven in de paragraaf over de speel-o-theken zijn de medewerkers van de speel-o-theken getraind in de methodiek Bewegkriebels om de ouders en kinderen die de speel-o-theek bezoeken te stimuleren meer te bewegen ter voorkoming van overgewicht en voor een beter voedingspatroon. De speel-o-theek is hierdoor onderdeel van de samenwerking met betrekking tot de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht.

6 Emancipatie en Empowerment

6.1 Een plint van emancipatie en empowerment

Mannencentrum Daadkr8 is op 31 mei verhuisd vanuit het Talentenhuis naar de President Allendelaan. Op maandag 6 juni opende Daadkr8 haar deuren met een aangepast programma van 13.00-17.00 uur tot aan de zomerstop. Daadkr8 vestigde zich naast Vrouw en Vaart. Hiermee is een plint van Emancipatie en Empowerment ontstaan voor zowel mannen als vrouwen in Nieuw-West: laagdrempelig en in het zicht, met meer mogelijkheden tot synergie en uniek in Amsterdam.

6.2 Vrouw en Vaart

De eerste helft van 2016 stond voor Vrouw en Vaart in het teken van de verhuizing van Daadkr8. Letterlijk en figuurlijk een samenkomen van mannen- en vrouwenemancipatie met veel uitwisseling van ervaring en het maken van nieuwe toekomstplannen gericht op de emancipatie van mannen en vrouwen in Nieuw-West. Vrouwenemancipatie kan immers niet voltooid worden als de mannen hierin niet worden meegenomen.

Natuurlijk blijft Vrouw en Vaart de reguliere programmering aanbieden met veel aandacht voor sport en beweging, taal, cultuur en debat. En zoals altijd blijft Vrouw en Vaart inspringen op de vraag en behoefte van de vrouwen in Nieuw-West.

De activiteiten van Vrouw en Vaart zijn in een apart jaarverslag beschreven. Toch besteden we hier aandacht aan diverse activiteiten om direct een beeld te geven.

6.2.1 Loopgroepen

Vrouw en Vaart is in 2016 zes nieuwe loopgroepen gestart met 84 nieuwe deelnemers. Er zijn drie themawandeltochten georganiseerd in februari, juni en in december. Deze drie activiteiten werden goed en enthousiast bezocht. In totaal namen 159 vrouwen deel. Ook dit jaar heeft Vrouw en Vaart in samenwerking met de Amsterdamse Atletiek Combinatie (AAC) de Mokumse Vrouwenloop georganiseerd. 255 vrouwen namen hieraan deel.

De training voor assistent-looptrainers scoorde 15 deelnemers, waaronder ook mannen. Inmiddels assisteren bijna alle deelnemers bij loopgroepen van Be Interactive en bij groepen van de buurtsportcoach voor mannen. Deze training kon gefinancierd worden uit de middelen van de Gecombineerde Leefstijl Interventie, dit jaar voor het eerst uitgevoerd door de buurtsportcoaches.

In december 2016 zijn er in opdracht van NOC-NSF en de Gemeente Amsterdam filmopnames gemaakt van de activiteiten van Be Interactive voor een film met het doel nieuwkomers in Amsterdam te stimuleren om deel te nemen aan sportactiviteiten in de

stad. Ze willen aan de hand van een aantal portretten 'een breed en goed beeld geven van het sportlandschap, specifiek voor nieuwkomers'.

6.2.2 Fietslessen

In 2016 hebben in totaal 126 vrouwen vanaf 4 locaties fietsles gevolgd met een positief resultaat. In Slotervaart worden de lessen georganiseerd vanuit de broedplaats Lola Luid (voormalig Mondriaan College), in Slotermeer vanuit de Buurtslager, verder vanuit het Huis van de Wijk De Aker en bij honkbalvereniging Pirates. De buurtsportcoaches kunnen tegen een gereduceerde vergoeding gebruik maken van de dubbele sporthal. Als tegenprestatie levert Daadkr8 vrijwillige inzet bij het onderhoud van het gebouw en de velden.

Vrouw en Vaart neemt het komende half jaar deel aan een landelijk onderzoek over de werkzame factoren van fietsinterventies. Het initiatief hiervoor komt voort uit een landelijk GGD overleg over het belang en de effecten van fietsen. Tot nu toe maakt geen enkel Amsterdams fietsproject deel uit van dit onderzoek. De projecten die Vrouw en Vaart uitvoert, staan goed bekend bij Sport/Aanpak gezond Gewicht van de centrale stad, vandaar dat Vrouw en Vaart voorgedragen is bij het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu), die het onderzoek uitvoert.

6.2.3 Taal

Uit het onderzoek Laaggeletterdheid in Nieuw-West door de Hogeschool van Amsterdam bleek 30% van de bewoners in Nieuw-West laaggeletterdheid te zijn, in verhouding tot 16% landelijk. Het aanbod conversatie Nederlands van Vrouw en Vaart blijkt dus nog in een grote behoefte te voorzien. In totaal hebben 90 vrouwen deelgenomen aan een conversatiegroep in 2016.

Het aanbod van de Stichting Lezen en Schrijven, specifiek gericht op vrouwen met ambitie (EVA), is in 2015 met succes van start gegaan. Getrainde vrijwilligers geven volgens de empowerment methode van EVA met succes les aan gemiddeld 25 vrouwen. De methodiek van EVA is eveneens van belang voor de studenten van het WijkLeerbedrijf die bijna allemaal hun taal en rekenen moeten verbeteren.

Vrouw en Vaart is door EVA gekozen tot locatie om hun nieuwe tool de Sollicitatie Game te lanceren in bijzijn van minister Jet Bussemaker. Een inspirerende bijeenkomst in november met 75 gasten uit het hele land, vertegenwoordigers van initiatieven en centra uit het hele land en allemaal uitvoerders van het taalprogramma van EVA. De minister was blij verrast kennis te maken met Vrouw en Vaart. Als bewoonster van Amsterdam-West wist zij van het bestaan van Vrouw en Vaart niet af!

Daarnaast kunnen vrouwen elke maandagmiddag en vrijdagochtend zich laten bijspijkeren voor hun inburgeringsexamen. Dit is een populaire activiteit en wordt

vrijwillig gegeven door twee professionele docenten die tevens bewoners van Nieuw-West zijn.

Eveneens is er dit jaar een aanbod, dat zich specifiek richt op conversatie Engels, ontwikkeld vanuit een native speaker met onderwijsachtergrond. Een professioneel aanbod voor de Spaanse taal, zowel beginners als gevorderden, wordt aangeboden door een native speaker met onderwijservaring. Vooral oudere Marokkaanse vrouwen blijken behoefte te hebben aan scholing in de Arabische taal met het doel de Koran te kunnen lezen. Een ervaren docent geeft deze lessen ter verbetering van het lezen en schrijven in het Arabisch.

6.2.4 De Groene Vaart

De financiële bijdrage van het Oranjefonds en de bijdrage vanuit bewonersinitiatieven hebben de renovatie van de Groene Vaart mogelijk gemaakt, waardoor de moestuin optimaal aangepast is tot ecologische tuin. De mogelijkheden op het gebied van waterhuishouding, van een functionele kas en goede opbergruimtes hebben de vrijwilligers geïnspireerd tot de gehonoreerde aanvraag van budget bij Groen en Doen voor het volgen van een cursus permacultuur.

6.2.5 Debat

Vrouw en Vaart schenkt veel ruimte en tijd aan debat. Na 2015, een jaar van veel terroristische aanslagen, is polarisatie en radicalisering nog steeds een onderwerp van gesprek. Maar ook de thema's huiselijk geweld, LHBT, en armoede zijn onderwerpen van gesprek. De lancering van de training Financial Power werd geïllustreerd door verhalen van vrouwen die met armoede geconfronteerd zijn of zijn geweest. Het optreden van de storytelling theatergroep Vrouw en Verhaal speelde hierbij een grote rol en maakte veel los bij de vrouwen. Medewerkers en vrijwilligers zijn allen getraind op het onderwerp Meldcode Huiselijk Geweld. Voor deelnemers is er een voorlichtingsbijeenkomst geweest over dit thema. Ook is er voor de medewerkers een bijeenkomst geweest over Huwelijksdwang en Achterlating. Alle bijeenkomsten waren zeer succesvol, het leverde veel stof tot gesprek en veel verhalen kwamen naar boven.

Vanzelfsprekend is de Zina Bioscoop nog altijd een veelbeproefd middel om taboe onderwerpen aan te snijden, maar ook een middel tot ontspanning en plezier met elkaar! De samenwerking met het Zinaplatform heeft onder andere tot resultaat gehad dat een van de medewerkers van Vrouw en Vaart getraind is tot vertrouwenspersoon huiselijk geweld en kindermishandeling.

6.2.6 Trainingen en bijeenkomsten

Sinds januari 2014 wordt in Vrouw en Vaart de training Ik ontmoet Mij van Zina uitgevoerd. Inmiddels zijn er drie medewerkers van Vrouw en Vaart getraind en zij voeren de training uit onder supervisie van Zina. In samenwerking met de GGD Amsterdam wordt "Ik Ontmoet Mij" ingediend bij Loket Gezond Leven (RIVM) voor erkenning als "Goed Onderbouwd"-interventie. Voorafgaand hieraan is er een grondig onderzoek gedaan door de GGD. Huisartsen verwijzen nu ook steeds meer patiënten naar de training.

In november vond er in Vrouw en Vaart de werkconferentie Formeel en Informeel plaats. Een bijeenkomst georganiseerd in samenwerking met de emancipatiecentra en het stadsdeel om de betrekkingen tussen de informele zorgverleners en formele zorgverleners te verhelderen en te versterken.

De tweede helft van 2016 heeft Vrouw en Vaart onder leiding van FNV vrouw en in samenwerking met KPMG en de Hippe Heks het programma So Professioneel uitgevoerd. Deze training is ontwikkeld door KPMG. Het doel is het empoweren van alleenstaande ouders met behulp van businessstrainingen verzorgd door professionals van KPMG.

In totaal hebben 40 vrouwen en mannen deelgenomen aan de training Financiële Power. Dit project loopt nog door in 2017, en zal versterkt en verduurzaamd worden met een train-de-trainer module.

De Denktank Vrouw en Vaart is nog steeds groeiende. Elke twee maanden is er een bijeenkomst met een thema door Vrouw en Vaart gekozen en waar Vrouw en Vaart ondersteuning en inspiratie bij kan gebruiken. Op het programma staat onder meer het 15-jarig jubileum dat Vrouw en Vaart in 2018 hoopt te vieren.

6.2.7 Werk Participatie en Inkomen (WPI)

Vrouw en Vaart heeft ook voor 2016 de opdracht gekregen van de Gemeente Amsterdam afdeling Werk Participatie en Inkomen om 48 Impuls Trede 2 trajecten uit te voeren in het kader van de Interventie Doorlopende Leerlijn. Klanten volgen een EVC training (Eerder Verworven Competenties), doen werkervaring op bij de kinderoppas, de receptie, in de kantine, bij de sportlessen of volgen een cursus om hun Nederlands te verbeteren of om computervaardigheden onder de knie te krijgen.

6.2.8 WijkLeerbedrijf

Na een succesvol eerste jaar continueerde Calibris het WijkLeerbedrijf ook in 2016 in Vrouw en Vaart haar activiteiten in samenwerking met stadsdeel Nieuw-West, SEZO, ROCvA, ROCTOP en Mantelzorg Dementie. Inmiddels met een nieuwe partner in de zorg: Parnassus Zorg. De methodiek van het WijkLeerbedrijf, waarbij de studenten mantelzorgtaken uitvoeren bij buurtbewoners die voorheen door de thuiszorg uitgevoerd werden, past prima binnen de WMO. Dit initiatief dat meerdere doelen dient, heeft zich

nu al bewezen als succesvol. Dit jaar hebben 40 studenten de opleiding gevolgd en lopen zij stage in de buurt.

6.2.9 Theatergroep

Na een succesvolle pilot van het terugspeeltheater Vrouw en Verhaal in 2015, is begin 2016 gestart met een definitieve theatergroep onder leiding van Wendela Kloosterman. Dit initiatief heeft zij eerder in Amsterdam-Noord met veel succes neergezet. Dit project wordt gefinancierd door het VSB-fonds, het Oranjefonds en het Fonds Sociale Initiatieven.

6.3 Daadkr8

Het eerste half jaar van 2016 heeft in het teken gestaan van de verhuizing van het Talentenhuis naar de locatie naast Vrouw en Vaart en vernieuwing in de programmering en organisatiestructuur voor na de verhuizing.

SEZO heeft in deze verhuizing en dit pand geïnvesteerd, omdat de nieuwe locatie tal van nieuwe mogelijkheden en perspectieven biedt om het aanbod te verbreden en toegankelijker te maken voor een groter publiek. De nieuwe locatie is laagdrempelig op de begane grond, gelegen naast Vrouw en Vaart met eigen entree. Er is een grote tuin met veel mogelijkheden. Er is ruimte voor ontmoeting, educatie en creatie. De uitstraling van het nieuwe centrum heeft een grotere aantrekkingskracht op een nieuwe doelgroep mannen. Voor jonge en oudere mannen, voor mannen uit alle culturen met verschillende interesses. Door een nieuw aanbod zal er een nieuwe dynamiek ontstaan, mannen zullen elkaar stimuleren en inspireren.

Naast het ontwikkelen van nieuwe plannen en het aanschrijven van fondsen, heeft de afgelopen periode de reguliere programmering doorgang gevonden. Een programma met aandacht voor educatieve activiteiten als Nederlandse taal (verschillende niveaus, conversatie, grammatica), computervaardigheden, Engelse taal, sport en bewegen (sportinstuif, bootcamp, fitness, voetbal, tennis, hardlooptraining, wandelen), EVC training (eerder verworven competenties), percussie en aanbod gericht op voorlichting over relevante thema's, film met thema's als radicalisering en vaderschap met nagesprek.

Voor de verhuizing van Daadkr8 (juni 2016) kwamen er veelal 50 plus mannen met veel problematieken als depressie, psychosomatische klachten en armoede. De nieuwe programmering met meer aandacht voor debat, opvoeding, denksport en fysieke sport in de zeer toegankelijke en open locatie heeft een nieuwe doelgroep mannen weten te bereiken, zoals jonge vaders. Maar ook mannen met nauwelijks of geen afstand tot de arbeidsmarkt, die willen participeren. Een divers publiek, zodat verbindingen ontstaan tussen diverse culturen, sociaaleconomische posities, jong en oud.

Voor juni 2016 waren er gemiddeld 250 contactmomenten per week. Na de verhuizing en de ingezette programmavernieuwing is het aantal deelnemers vergroot tot meer dan 400 contactmomenten per week. Het verbreden van het aanbod heeft geleid tot verbreding van de doelgroep mannen. De trend die reeds ingezet is tot het opstarten van trainingen gericht op competentievergroting, cultureel aanbod zoals film met debat en samen muziek maken, is doorgezet. Dit heeft geleid tot nieuwe samenwerkingen en nieuwe ideeën.

Sinds februari houdt het WPI participatie-spreekuur bij Daadkr8 (Team 8). Mannen weten de weg te vinden en het is prettig dat de lijnen met het WPI nu korter zijn. Op de nieuwe locatie is het aantal spreekuren van WPI aanzienlijk uitgebreid.

Samenwerking met Emancipator heeft geleid tot een Emancipator Café in november, een succesvolle bijeenkomst. Samenwerking met de Ouder en Kind Teams (OKT) heeft geresulteerd in voorlichtingsbijeenkomsten bij Daadkr8. Een keer in de maand komt het preventieteam van OKT een voorlichting geven bij Daadkr8 over opvoedingsvragen van vaders, zoals omgaan met pubers en veilig internetten. Er zijn vergevorderde plannen om te starten met een spelinloop voor vaders met peuters.

Stadsdeel Nieuw-West heeft in 2017 de basissubsidie voor Daadkr8 sterk verminderd. Vooral de huisvestingskosten blijken voor het stadsdeel een struikelblok. SEZO ziet de potentie en het belang van een emancipatiecentrum als Daadkr8, en heeft zich bereid verklaard nog een half jaar in Daadkr8 te investeren. Daadkr8 is nu op zoek naar nieuwe financieringsmogelijkheden voor met name huisvestingskosten. De intentie is dat op 1 juli 2017 blijkt dat Daadkr8 levensvatbaar is en kan blijven voortbestaan.

7 Buurtsportcoaches en Trots door Bewegen

Door de succesvolle resultaten, behaald door de buurtsportcoaches in 2014 en 2015, heeft SEZO de kans gekregen om de pilot Gecombineerde Leefstijl Interventie in Nieuw-West uit te voeren. In Nieuw-West onder de naam Trots door Bewegen. SEZO heeft de rol van kwartiermaker op zich genomen om de verschillende buurtsportcoaches (MEE, GGZ en SEZO) aan elkaar te verbinden en een vanzelfsprekende samenwerking te verduurzamen.

Aanmeldingen vanuit WPI spelen in dit project een belangrijke rol. De reeds bestaande samenwerking met WPI maakt het voor SEZO makkelijk om snel te schakelen als het om het aanmelden van klanten gaat.

Het versterken van een netwerk rondom het beweegaanbod en gezonde leefstijl in voorgaande jaren door de buurtsportcoaches, blijkt uit de samenwerking die aangegaan is op stadsdeelniveau, maar ook op stedelijk en landelijk niveau.

Samenwerking op stadsdeelniveau vindt reeds plaats met De Zoete Appel (Slotermeer Gezond en voorlichting gezonde voeding voor de groepen), Combiwel (samenwerking in sport met taal, en de Welzijnscoaches), Project VoorUit (samenwerken met studenten in het begeleiden van sportactiviteiten), Bureau Maatschappelijke Ontwikkeling (sportactiviteiten in Tante Ali voor zowel vrouwen als mannen), Daadkr8 (versterking sportaanbod), Eigenwijks (gebruik lokaal en samenwerking met groepen), De Dobbekamer (start tennisgroep mannen), De Westside (Zina, Voedselbank), Social Garden (startlocatie loopgroep), De Buurtslager (Eigen Haard), basisscholen Veerkracht (gebruik sportlokaal), Slootermeerschool (samenwerking ouderparticipatiemedewerker, gebruik lokaal), Henricusschool (ontwikkeling ouderparticipatie aanbod), Noordmanschool (vindlocatie), fysiotherapiepraktijken (doorverwijzing cliënten met warme overdracht) en Gezondheidscentra (doorverwijzing), SEZO (verwijzing middels warme overdracht), WPI (verwijzing middels warme overdracht) moskeeën (vindlocatie) en de politie (voorlichting over taboe onderwerpen).

Gepoogd wordt om vanuit het bestaande beweegaanbod deelnemers te activeren naar regulier sportaanbod, maar in de praktijk blijkt goed aanbod vooral voor mannen nauwelijks of niet aanwezig te zijn. Het organiseren van een Sportinstuif waar verschillende balsporten worden geboden, zoals als tennis en basketbal voor mannen blijkt zeer succesvol. Tegen alle verwachtingen in blijkt dit aanbod ook aantrekkelijk voor de vrouwen te zijn.